

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра германської філології та перекладу

**«МАРКЕРИ СТИЛЮ АВТОРА ТА ПЕРЕКЛАДАЧА»
(НА МАТЕРІАЛІ ШВЕДСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНІХ
ПЕРЕКЛАДІВ)**

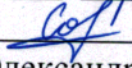
Кваліфікаційна робота
освітнього ступеня «бакалавр»
студентки 4 курсу бакалаврату
освітньої програми
**«Шведська філологія та переклад,
англійська мова та третя германська
мова»,**
спеціальність – 035 Філологія (035.044
Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – шведська)
Софія Павлівна НИКИТЮК
Науковий керівник:
к. філол. н., доц. Олександр СТАСЮК

«Допущено до захисту»

Протокол засідання

кафедри германської філології та перекладу

протокол № 17 від « 11 » серпня 2026 року

Завідувач кафедри (підпис)

к. філол. наук, доц. Олександр СТАСЮК

КИЇВ
2026

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. СТИЛЬ АВТОРА Й ПЕРЕКЛАДАЧА У ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	10
1.1 Поняття індивідуального стилю автора в художньому творі	10
1.2. Поняття маркерів стилю та їх класифікація.....	12
1.3. Роль перекладача у збереженні та трансформації стилю оригіналу.....	16
1.4. Стилїстика творів Ф. Бакмана в контексті українського перекладу.....	19
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. МАРКЕРИ СТИЛЮ АВТОРА В ШВЕДСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПЕРЕКЛАДАХ.....	24
2.1. Методика визначення маркерів стилю у перекладах творів Ф. Бакмана	24
2.2. Лексичні особливості та образна система автора	28
2.3. Синтаксичні структури як складова індивідуального стилю	35
2.4. Стилїстичні маркери як засіб формування авторського стилю	41
2.5. Порівняння оригіналу та перекладу з точки зору збереження авторських маркерів	45
Висновки до розділу 2.....	50
РОЗДІЛ 3. МАРКЕРИ СТИЛЮ ПЕРЕКЛАДАЧА В ШВЕДСЬКО- УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПЕРЕКЛАДАХ	51
3.1 Індивідуальний стиль перекладача та його вплив на текст.....	51
3.2 Стратегії збереження стилю оригіналу	53
3.3 Стилїстичні трансформації та адаптації під культурний контекст українського читача	56
3.4 Порівняння маркерів стилю перекладача у різних перекладах одного автора	58
Висновки до розділу 3	62
ВИСНОВКИ	64
SAMMANFATTNING	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	77
ДОДАТКИ	78

Никитюк Софія Павлівна

Маркери стилю автора та перекладача (на матеріалі шведсько-українських художніх перекладів)

Анотація

Бакалаврську роботу присвячено дослідженню маркерів стилю автора та особливостей їх відтворення у шведсько-українських художніх перекладах на матеріалі творів Фредріка Бакмана. Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу до сучасної шведської літератури та потребою вивчення способів збереження індивідуального авторського стилю в перекладі. Об'єктом дослідження є стиль автора та перекладача в перекладах шведської художньої літератури українською мовою, предметом – маркери стилю автора та перекладача в перекладах шведської художньої літератури українською мовою. Мета роботи – виявити й проаналізувати маркери стилю автора та перекладача в українських перекладах творів «Ведмеже місто», «Ми проти вас» і «Тривожні люди». Для досягнення мети було поставлено такі завдання: визначити основні маркери стилю автора, проаналізувати особливості їх відтворення в українських перекладах та оцінити ступінь збереження авторського стилю, а також було використано метод суцільної вибірки, описовий і зіставний методи та елементи стилістичного аналізу. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатку. У першому розділі було розглянуто основні підходи до вивчення стилю автора й перекладача у лінгвістичних та перекладознавчих дослідженнях. У другому розділі проаналізовано маркери стилю у оригіналі та особливості їх відтворення в українських перекладах. У третьому розділі розглянуто стратегії збереження стилю оригіналу, стилістичні трансформації та адаптації. У результаті дослідження встановлено, що лексичні маркери загалом зберігаються відносно стабільно, тоді як синтаксичні й стилістичні маркери частіше зазнають трансформацій у перекладі.

Ключові слова: шведська мова, переклад шведської літератури, маркери стилю, індивідуальний стиль, художній переклад, Фредрік Бакман.

Sofiia Nykytiuk

Style markers of the author and the translator (on the basis of Swedish-Ukrainian literary translations)

Abstract

The bachelor's thesis is devoted to the study of the author's style markers and the peculiarities of their reproduction in Swedish-Ukrainian literary translations based on the works of Fredrik Backman. The relevance of the research is determined by the growing interest in contemporary Swedish literature and the need to preserve an author's individual style in translation. The object of the study is the style of the author and the translator in Ukrainian translations of Swedish literary works, while the subject of the study is the style markers of the author and the translator in Ukrainian translations of Swedish literary works. The aim of the study is to identify and analyze the style markers of the author and the translator in the Ukrainian translations of *Beartown*, *Us Against You*, and *Anxious People*. To achieve this aim, the main style markers were identified, their reproduction in translation was analysed, and the degree of preservation of the author's style was assessed. The research employed the continuous sampling method, descriptive and comparative methods, and elements of stylistic analysis. The thesis consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of references, and appendices. The first chapter examines approaches to the study of authorial and translator style in linguistics and translation studies. The second chapter analyses style markers in the original texts and their reproduction in Ukrainian translations. The third chapter focuses on strategies of style preservation, stylistic transformations, and adaptations. The study shows that lexical markers are generally preserved relatively consistently, whereas syntactic and stylistic markers undergo transformations more frequently in translation.

Keywords: Swedish language, Swedish literature translation, style markers, individual style, literary translation, Fredrik Backman.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Під час повномасштабної війни з росією стосунки України з країнами-союзниками є особливо важливими. Швеція активно підтримує Україну та прийняла понад 50 тисяч українських біженців, що сприяє культурному обміну між країнами. Водночас зростає інтерес шведів до України, її культури та літератури. У цих умовах художній переклад відіграє важливу роль у міжкультурній комунікації. Переклади зі шведської мови українською стають дедалі популярнішими, зокрема завдяки зростанню інтересу до творів шведських авторів, як-от Фредріка Бакмана. У зв'язку з цим постає потреба дослідження маркерів стилю автора в перекладах, що дозволяє виявити можливі стилістичні зміни та оцінити роль перекладача у їх відтворенні. Це сприяє підвищенню якості художніх перекладів в Україні.

Теоретичне значення дослідження полягає в поглибленому аналізі маркерів індивідуального стилю Фредріка Бакмана та особливостей їх відтворення у шведсько-українських художніх перекладах. У роботі систематизовано основні типи авторських маркерів. Результати дослідження поглиблюють уявлення про способи функціонування авторського стилю в художньому тексті та демонструють, як окремі лексичні, синтаксичні й стилістичні маркери зберігаються або трансформуються в процесі перекладу українською мовою. Дослідження також уточнює роль перекладацьких рішень у відтворенні авторської манери письма та дозволяє простежити, які елементи стилю зберігаються стабільніше, а які частіше зазнають адаптації.

Практичне значення полягає в тому, що воно надає цілісне уявлення про маркери стилю автора та перекладача в українських перекладах шведської художньої літератури, а також про характер їх збереження, трансформації або часткової втрати у перекладному тексті. Результати дослідження можуть бути використані під час викладання навчальних дисциплін «Вступ до перекладознавства», «Теорія перекладу», «Практика перекладу зі шведської

мови». Матеріали роботи можуть бути корисними для перекладачів-практиків, оскільки допомагають звертати увагу на стилістично значущі елементи оригіналу та можливі зміни цих елементів у перекладі.

Метою дослідження є виявлення та аналіз маркерів стилю автора та перекладача на матеріалі перекладів творів Фредріка Бакмана «Ведмеже місто», «Ми проти вас», «Тривожні люди».

Завдання дослідження:

- Розглянути теоретичні підходи до поняття маркерів стилю в художньому тексті.
- Вилучити й класифікувати фрагменти текстів із маркерами стилю (лексичні, синтаксичні, стилістичні).
- Провести порівняльний аналіз фрагментів тексту оригіналу та українського перекладу.
- Виявити маркери стилю автора та оцінити вплив перекладача на відтворення авторського стилю.

Об'єктом дослідження є стиль автора та перекладача в перекладах шведської художньої літератури українською мовою.

Предметом дослідження є маркери стилю автора та перекладача в перекладах шведської художньої літератури українською мовою.

Методики і методи дослідження. У роботі використано метод суцільної вибірки для відбору мовного матеріалу, описовий метод для характеристики стилістичних явищ, зіставний метод для аналізу оригіналу та перекладу, а також елементи стилістичного аналізу.

Структура та обсяг роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів і висновків до них, загальних висновків, списку використаної літератури та списку джерел ілюстративного матеріалу. Теоретичний розділ розкриває основні підходи до вивчення індивідуального стилю автора і перекладача, поняття маркерів стилю, їх класифікацію та роль у художньому тексті. У практичних розділах йдеться про особливості передачі лексичних, синтаксичних і стилістичних маркерів у шведсько-українських художніх

перекладах творів Фредріка Бакмана, а також про трансформації, що виникають у процесі перекладу. А також досліджуються особливості передачі цих маркерів в українських перекладах та перекладацькі трансформації, які зазвичай застосовуються для відтворення авторського стилю. Загальний обсяг роботи становить 95 сторінок. Список використаних джерел – 50 позицій, з яких 6 позицій джерел для ілюстративного матеріалу.

Апробація роботи – робота пройшла апробацію на конференції X Всеукраїнських наукових читань за участю молодих учених «Філологія XXI століття: нові дослідження і перспективи» 03.04.2026, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий інститут філології, Тези X Всеукраїнських наукових читань за участю молодих учених 2026. Частина 2.pdf

РОЗДІЛ 1. СТИЛЬ АВТОРА Й ПЕРЕКЛАДАЧА У ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

1.1 Поняття індивідуального стилю автора в художньому творі

Поняття стилю в гуманітарних науках формувалося поступово, проходячи шлях від розуміння способу письма до складної багаторівневої категорії, яка поєднує мовні, естетичні та когнітивні параметри художнього тексту. Етимологічно термін «стиль» походить від латинського *stilus*, що первісно позначав інструмент для письма, однак у подальшій науковій традиції він набув значення способу організації мовного матеріалу та індивідуальної манери вираження думки [Болдирєв 2006, с. 415]. У літературознавстві стиль часто визначається як система мовних засобів, що забезпечує естетичну функцію та вирізняє мову окремого письменника серед інших [Русанівський 2004, с. 653]. Водночас Клінт Брукс і Роберт Пенн Воррен підкреслюють, що стиль у поетичному тексті безпосередньо пов'язаний із добором і впорядкуванням слів, а отже фактично не може бути відокремлений від форми твору, оскільки саме форма визначає спосіб художнього мислення автора [Brooks and Warren 1950, с. 640].

Нельсон Гудман розглядає стиль як систему характерних ознак, що дозволяє ідентифікувати твір і відповісти на питання авторства, часу та культурного контексту. Він наголошує, що стилістичні особливості виконують не лише естетичну, а й класифікаційну функцію, оскільки можуть слугувати інструментом атрибуції текстів, зокрема анонімних або псевдонімних. Проте варто зазначити, що ці ознаки не існують ізольовано, а функціонують лише в межах цілісної текстової системи [Goodman 1975, с. 807]. Саме це твердження було взято за основу в нашому дослідженні, і надалі при аналізі маркерів стилю автора спиралась на розуміння стилю Нельсона Гудмана.

Франц Кафка, наприклад, використовує довгі синтаксично ускладнені конструкції, які створюють ефект внутрішньої напруги та психологічної

нестабільності. Такий стиль не можна пояснити лише мовним вибором, оскільки він безпосередньо пов'язаний із художнім моделюванням реальності та специфікою авторського світосприйняття. У інших дослідженнях стиль також розглядається як явище, що виходить за межі мовної форми. Як зазначає Річард Воллгейм, стилістичні елементи не є випадковими мовними рішеннями, а інтегровані у структуру творчого задуму, де вони пов'язані з естетичними принципами побудови твору. Таким чином, стиль стає частиною глибинної організації художнього мислення [Wollheim 1979, с. 131].

Подальший розвиток цієї ідеї спостерігається у працях Дженефер Робінсон, яка переносить акцент зі структурного на психологічний рівень. Вона визначає індивідуальний стиль як спосіб виконання мовних і художніх дій, що відображає риси особистості автора, його емоційність, інтелектуальні установки та спосіб інтерпретації реальності. У цьому сенсі стиль розглядається не лише як формальна характеристика тексту, а як прояв внутрішнього «я» автора [Robinson 1984, с. 148]. Важливо враховувати, що зазвичай те, що виражається у стилі твору, не є особистістю справжнього автора, а тим, що, слідуючи Уейну Буту, ми можемо назвати «уявним автором», тобто автором, якого ми уявляємо з деталей прочитаного твору [Robinson 1985, с. 234]. Це поняття згодом більш загально описав Кендалл Волтон, запропонувавши визначення «уявного автора» як авторську фігуру, яку збирає читач на основі самого твору [Walton 1979, с. 51]. Окремі дослідники підкреслюють, що індивідуальний стиль формується на межі свідомого й несвідомого. Зокрема, М. Едер, аналізуючи маркери стилю автора, зазначає, що письмо може містити своєрідний “несвідомий особистий відбиток”, а найбільш показовими маркерами стилю часто є ті мовні особливості, які залишаються непомітними для самого автора і тому перебувають поза його прямим контролем [Eder 2011, с. 103].

Стилістичні особливості тексту можуть виявлятися на різних рівнях мовної організації – лексичному, синтаксичному, фонологічному та морфологічному [Navránek 1964, с. 5]. Проте їх значення визначається не окремими елементами, а системою взаємозв'язків між ними. Саме ця системність

забезпечує впізнаваність авторського письма та дозволяє відрізнити одного письменника від іншого навіть у межах подібної тематики [Aloshyna 2022, с. 4]. Тож індивідуальний стиль автора поєднує в собі низьку стилістичних виборів та синтаксичних конструкцій, які спрямовані на певну цільову аудиторію [Karlgren 2022, с. 1].

Деякі стилістичні риси є настільки стабільними, що дозволяють ідентифікувати не лише автора, а й літературний напрям або історичний період. Як зазначає Гудман, саме стилістичні властивості допомагають відповісти на питання «хто? коли? де?», що підкреслює їхню функціональну значність у гуманітарному аналізі [Goodman 1975, с. 807]. У цьому контексті значним є розвиток стиліметричних досліджень, які використовують кількісні методи для аналізу тексту. Так, комп'ютерний аналіз творів дозволяє виявляти приховані стилістичні закономірності, що не завжди помітні при традиційному читанні. Подібні методи використовувалися, зокрема, для визначення автора творів, авторство яких було спірним, як у випадку з романом, опублікованим під псевдонімом Роберта Галбрейта, який згодом було пов'язано з Дж. К. Роулінг [Kolowich 2013].

Таким чином, індивідуальний стиль автора не зводиться до окремих лексичних чи синтаксичних прийомів, а функціонує як система взаємопов'язаних елементів, які забезпечують впізнаваність авторського письма. Особливе значення для подальшого дослідження має концепція Нельсона Гудмана, відповідно до якої стиль виконує не лише естетичну, а й ідентифікаційну та класифікаційну функцію. Саме стилістичні ознаки дозволяють визначати індивідуальну манеру автора, встановлювати зв'язок твору з певним історичним періодом, культурним контекстом або літературним напрямом.

1.2. Поняття маркерів стилю та їх класифікація

У межах сучасної лінгвостилістики поняття маркерів стилю розглядається як сукупність мовних одиниць і повторюваних структур, що дозволяють виявити

індивідуальні особливості тексту та відрізнити авторський стиль від іншого, при цьому сам термін «маркер» не зводиться до окремого слова або форми, а радше позначає системну ознаку, яка виявляється у стабільних мовних виборах автора. Лінгвістично орієнтовані підходи до аналізу стилю, зокрема у традиції празької школи, акцентують увагу на тому, що стилістичні явища виникають не випадково, а як результат повторюваних моделей мовної поведінки, які виявляються на різних рівнях мовної системи, включаючи лексичний, синтаксичний, морфологічний та фонологічний рівні, і саме ця повторюваність створює можливість для їхнього системного опису [Havránek 1964, с. 5].

У цьому контексті маркери стилю можна визначити як такі елементи тексту, які демонструють статистично вагомі відхилення від нейтральної мовної норми, оскільки саме відхилення, повторюваність або специфічна концентрація певних мовних одиниць формує індивідуальне обличчя тексту, хоча варто зазначити, що не кожне відхилення автоматично є стилістично символічним і потребує інтерпретації в межах цілісної текстової системи [Alaghbary 2022, с. 3]. З позиції кількісної стилістики, яка розвинулася на основі емпіричних методів аналізу тексту, маркери стилю можуть бути виміряні через частотність мовних одиниць, їх співвідношення та повторюваність у корпусі текстів, що дозволяє перейти від суто описового рівня до аналітичного моделювання стилю, хоча така формалізація не завжди повністю охоплює художню складність тексту, яка часто виходить за межі статистичних показників [Eder, Rybicki, Kestemont 2016, с. 108].

Лексичні маркери стилю становлять одним із найпомітніших рівнів аналізу, оскільки вони охоплюють вибір слів, характер словникового складу, частотність певних лексем, наявність повторів, синонімічних рядів або індивідуально забарвленої лексики, і саме через лексичні рішення автор найшвидше формує впізнаваний тон оповіді, який може варіювати від нейтрального до експресивно насиченого залежно від художнього завдання [Havránek 1964, с. 4-5]. Синтаксичні маркери стилю виявляються в способах побудови речень, їх довжині, структурній складності, використанні інверсій,

парцеляції або повторюваних конструкцій, і саме синтаксис часто створює ритмічну організацію тексту, яка впливає на сприйняття змісту навіть більше, ніж окремі лексичні одиниці, оскільки спосіб поєднання слів формує динаміку мовлення [Havránek 1964, с. 7].

Стилістичні маркери, у свою чергу, охоплюють образні засоби, тропи, метафоричні моделі, іронічні структури та інші елементи художньої виразності, які не завжди мають чітко формалізовану мовну природу, однак саме вони забезпечують естетичний вимір тексту, перетворюючи мовний матеріал на художній образ, що сприймається читачем як цілісна емоційно-смилова структура [Havránek 1964, с. 10]. Варто зазначити, що поділ маркерів на лексичні, синтаксичні та стилістичні є значною мірою умовним, оскільки в реальному тексті ці рівні постійно взаємодіють, і одна й та сама одиниця може виконувати кілька функцій одночасно, наприклад лексичний повтор може одночасно створювати ритм і підсилювати емоційний ефект, що ускладнює чітку класифікацію [Колоїз 2025, с. 38-40].

Окремі дослідники наголошують, що маркери стилю не слід розглядати як ізольовані елементи, оскільки їх значення формується лише в межах текстової системи, де значну роль відіграють контекст, жанр і комунікативна ситуація, і саме тому однакові мовні явища можуть набувати різного стилістичного значення в різних творах [Karlsgren 2022, с. 2-3]. З іншого боку, спроби формалізувати маркери стилю через кількісні методи відкривають можливості для об'єктивнішого аналізу тексту, хоча це припущення потребує обережного ставлення, оскільки надмірна редукція художнього тексту до статистичних показників може призвести до втрати його смислової глибини та індивідуальної виразності [Herrmann, van Dalen-Oskam, Schöch 2015, с. 43, 48].

Контекстуальна зумовленість стилістичної функції мовних одиниць простежується у праці Б. Гавранека, який розрізняє автоматизацію та актуалізацію мовних засобів і підкреслює, що одна й та сама мовна форма може змінювати свій статус залежно від способу використання та комунікативної мети. Зокрема, дослідник зазначає, що за однакового предметного змісту мовна

форма висловлення змінюється відповідно до його мети [Havránek 1964, с. 11]. Це дає підстави розглядати маркери стилю не як ізольовані елементи, а як одиниці, значення яких формується в конкретному текстовому й комунікативному середовищі. Водночас повторюваність мовних структур і синтаксична організація тексту можуть виконувати виразну стилістичну функцію. Ж. Колоїз, аналізуючи традицію української стилістики, вказує на стилістичні засоби всіх мовних рівнів, які “завдяки паралельному чи синонімічному вживанню здатні передавати інтелектуальні й експресивні відтінки висловленого змісту” [Колоїз 2025, с. 39]. Крім того, стилістичні фігури визначаються як засоби “організації тексту в синтаксичному плані” та як “особливі синтаксичні конструкції”, що використовуються для логічного виділення й упорядкування тексту [Колоїз 2025, с. 40].

Маркери стилю доцільно розглядати не як фіксований набір мовних ознак, а як динамічну багаторівневу систему мовних і художніх ознак, що формується у взаємодії мовної форми, контексту, жанру та авторської інтенції. Саме тому їх аналіз не може бути повністю зведений до формальної класифікації: одна й та сама мовна одиниця в різних текстових умовах може виконувати різні стилістичні функції, а індивідуальна манера автора часто виявляється не лише у виразних відхиленнях від норми, а й у дрібних, повторюваних способах організації тексту [Havránek 1964, с.9-11].

Для перекладознавчого дослідження це особливо важливо, оскільки перекладач має враховувати не лише окремі маркери, а й їхню роль у цілісній художній системі твору.

Таким чином, маркери стилю можна розглядати як багаторівневу систему мовних і художніх ознак, що дає змогу описати індивідуальну манеру автора. Їх поділ на лексичні, синтаксичні та стилістичні маркери виконує передусім аналітичну функцію, оскільки допомагає структурувати складний феномен художнього письма. Водночас у реальному тексті ці рівні не існують ізольовано, а постійно взаємодіють і перетинаються, що зумовлює необхідність розглядати кожен маркер у межах цілісної текстової системи.

1.3. Роль перекладача у збереженні та трансформації стилю оригіналу

Переклад художнього тексту у сучасному перекладознавстві розглядається не як механічна заміна мовних одиниць, а як складний інтерпретаційний процес, у межах якого перекладач постає не лише посередником між двома мовними системами, але й активним учасником створення нового тексту, що зберігає зв'язок з оригіналом, проте водночас набуває ознак автономного художнього твору, і саме ця подвійність визначає складність передачі стилю автора. Згідно з концепціями Лоуренса Венуті, переклад завжди балансує між двома стратегіями – «доместикацією» та «форенізацією», де перша передбачає наближення тексту до культурних і мовних норм цільової аудиторії, а друга зберігає іноземність оригіналу, включно з його стилістичними особливостями, і цей вибір безпосередньо впливає на те, чи буде стиль автора збережений у максимально автентичному вигляді, чи частково трансформований відповідно до очікувань читача [Venuti 1995, с. 20].

Проблема еквівалентності в перекладі, яку детально розробляв Юджин Найда, також є теоретичним орієнтиром, оскільки він розрізняв формальну та динамічну еквівалентність [Naida 2001, с. 91]. У статті В. Ян зазначено, що Найда розрізняє формальну та динамічну еквівалентність, де перша орієнтується на структурну подібність текстів, а друга – на досягнення подібного ефекту сприйняття у реципієнта [Yang 2010, с. 78]. Отже, у перекладознавчому аналізі це дає підстави розглядати передачу стилістичних маркерів як вибір між ближчим відтворенням форми оригіналу та трансформацією засобів задля досягнення подібного читацького впливу.

В українській перекладознавчій традиції роль перекладача як творчої особистості розглядає Т.В. Миколишена, яка підкреслює, що перекладач художнього тексту завжди здійснює інтерпретаційний добір мовних засобів, і навіть при максимально точному відтворенні змісту стилістичні характеристики неминуче проходять через фільтр індивідуального мовного досвіду перекладача, що створює певний рівень трансформації авторського стилю, оскільки в

перекладі неможливо одночасно повністю зберегти синтаксис, лексику, фонетику та загальну організацію вихідного тексту [Миколишена 2020, с. 1].

Схожу позицію займав Микола Зеров у своїх перекладознавчих спостереженнях. Як зазначає О. Бриська, у перекладацькій концепції М. Зерова важливим було збереження не лише змісту, а й ритміко-інтонаційної організації тексту, підкреслюючи, що переклад має відтворювати не лише значення, але й внутрішню мелодику художнього мовлення, яка часто є носієм авторського стилю і саме тому не може бути редукована до буквального перекодування [Бриська 2014, с. 200-201].

У межах сучасних підходів також варто враховувати концепцію Пітера Ньюмарка, який розрізняє семантичний і комунікативний переклад. Семантичний переклад, за Ньюмарком, має брати до уваги естетичну цінність тексту оригіналу, зокрема його природне звучання, повтори, гру слів та інші формальні особливості і є більш наближеним до структури оригіналу, тоді як комунікативний переклад прагне передати точне контекстуальне значення так, щоб зміст і мова були зрозумілими та прийнятними для цільової аудиторії, тобто більше орієнтований на ефект сприйняття. Саме ця дихотомія дозволяє пояснити, чому стилістичні особливості можуть або зберігатися ближче до оригінальної форми, або трансформуватися відповідно до очікувань читача [Newmark 1988, с. 39].

Таблиця 1.1

Основні підходи до ролі перекладача у відтворенні стилю оригіналу

Дослідник	Країна	Основна концепція	Значення для збереження стилю
Лоуренс Венуті	США	Доместикація та форенізація перекладу	Пояснює ступінь збереження або адаптації авторського стилю до культури перекладу
Юджин Найда	США	Формальна та динамічна еквівалентність	Визначає баланс між структурою тексту та ефектом його сприйняття

Пітер Ньюмарк	Велика Британія	Семантичний і комунікативний переклад	Показує різницю між точністю форми та адаптацією змісту
------------------	--------------------	---	--

Таблиця 1.1 ілюструє перекладознавчі підходи, що пояснюють механізми збереження та трансформації стилю оригінального тексту в процесі перекладу.

Перекладацьке відтворення стилю оригіналу завжди відбувається в умовах певного обмеженого вибору мовних засобів, оскільки система цільової мови ніколи повністю не дублює структури вихідної мови, і саме ця асиметрія змушує перекладача постійно балансувати між точністю передачі змісту та збереженням стилістичних особливостей, що іноді призводить до часткової втрати індивідуальних авторських маркерів, хоча така втрата не завжди є переломною для загального художнього ефекту. У процесі перекладу художнього тексту особливого значення набуває явище стилістичної компенсації, яке полягає у свідомому перенесенні виразних елементів з одного рівня тексту на інший, коли неможливо зберегти оригінальний прийом у його первісній формі. Хоча цей механізм дозволяє частково відтворити авторський стиль, він водночас змінює його внутрішню структуру, створюючи нову систему акцентів, що вже належить перекладному тексту, а не оригіналу [Butkuvienė, Petrulionė 2010, с. 39].

Перекладач у художньому перекладі виконує не лише функцію транслятора значень, але й роль інтерпретатора естетичних рішень автора, оскільки кожен стилістичний маркер у тексті оригіналу потребує не буквального відтворення, а осмисленого перенесення у нову мовну систему, де він може або зберегти свою функцію, або трансформуватися відповідно до норм цільової культури, і саме цей процес часто залишається непомітним для читача, хоча визначає загальне враження від перекладу. У цьому контексті важливим є поняття індивідуального перекладацького стилю, який пов'язаний з особистістю перекладача, його типовими мовними засобами та специфічними стратегіями; саме тому навіть за прагнення до точного відтворення оригіналу в перекладі виникає стилістичний шар, зумовлений індивідуальною манерою перекладача,

що ускладнює чітке відокремлення елементів авторського стилю від елементів, привнесених перекладачем [Тацакович 2023, с. 146]. Таким чином, за Тацакович можемо дати визначення стилю перекладача як сукупності індивідуальних мовних засобів, перекладацьких рішень і стратегій, пов'язаних з особистістю перекладача та його манерою роботи з текстом.

Отже, роль перекладача у відтворенні стилю оригіналу можна розглядати як балансування між збереженням авторської індивідуальності та адаптацією до мовно-культурної системи перекладу, і цей процес не має абсолютно фіксованих меж, оскільки кожне перекладацьке рішення одночасно є і інтерпретацією, і творчим актом.

1.4. Стилiстика творiв Ф. Бакмана в контекстi українського перекладу

Сучасну шведську прозу доцільно розглядати не як однорідну стилістичну систему, а як частину ширшого нордичного літературного простору, у якому після 1945 року поєднуються модерністські, реалістичні та пізніші жанрово-естетичні тенденції. Дослідниця Анне-Марі Май зазначає, що повоєнна нордична проза розвивалася як різноманітне літературне поле, у якому модерністське оновлення, екзистенційна проблематика, реалізм, постколоніальні тенденції та автофікція співіснують із міжнародними літературними впливами [Mai 2019]. Фахові огляди сучасної шведської літератури також підкреслюють її неоднорідність. Нікола Смоллі зазначає, що вона характеризується різноманіттям голосів і художніх намірів, від мемуарної прози до експериментів із перспективою та зображенням регіонального досвіду [Smalley 2017, с. 39].

У цьому контексті творчість Фредріка Бакмана можна розглядати як приклад сучасної шведської популярної прози, у якій доступність оповіді поєднується з психологічною, соціальною та етичною проблематикою. У дослідженні Міранди Екгольм, присвяченому перекладацьким рішенням у творі Бакмана *Och varje morgon blir vägen hem längre och längre*, підкреслюється, що однією з найпомітніших рис стилю автора є здатність розкривати емоційні стани

його персонажів [Ekholm 2022, с. 36]. Це важливо для аналізу його індивідуального стилю, оскільки психологічна характеристика персонажа у прозі Бакмана часто формується не лише через пряме пояснення, а й через діалог, поведінкові деталі, повторювані реакції та поступове розкриття минулого.

Психологічна насиченість прози Бакмана також пов'язана з його здатністю поєднувати буденні ситуації з глибшими емоційними й екзистенційними змістами. Екгольм звертає увагу на те, що в дослідженнях творів Бакмана часто відзначається його вміння передавати універсальні людські переживання, думки та емоції [Ekholm 2022, с. 37]. Отже, зовнішня простота його письма не означає смислової спрощеності. Навпаки, доступна форма оповіді часто поєднується з темами самотності, тривоги, втрати, пам'яті, провини та потреби в людському зв'язку.

Важливою рисою індивідуального стилю Бакмана є використання образних засобів, зокрема метафор і порівнянь. Екгольм зазначає, що Бакман активно використовує такі засоби, а створені ним метафори й порівняння становлять істотну частину його оповідної манери [Ekholm 2022, с. 71]. Подібне спостереження простежується і в статті Анни Нюгрєн, присвяченій трилогії книг про Ведмеже місто. Дослідниця зазначає, що Бакману притаманне активне використання метафор, повторів і риторичних фігур, а також підкреслює належність автора до популярно-літературної традиції [Nygren 2025, с. 11-12]. Отже, повтори, образність і риторичні фігури є важливими елементами авторського стилю Бакмана.

За спостереженням Екгольм, стиль Бакмана є достатньо прямим, легким для читання й розуміння, а відмова від надмірно складних формулювань може бути пов'язана з тим, що його історії зосереджені на звичайних людях і повсякденному досвіді [Ekholm 2022, с. 73]. Саме це поєднання простої мовної форми, емоційної глибини та психологічної деталізації створює специфічну напругу його прози, коли текст здається доступним на поверхневому рівні, однак містить складні внутрішні сенси.

У перекладознавчому аспекті така особливість письма Бакмана становить окрему складність, оскільки перекладач має передати не лише зміст подій, а й інтонацію, ритм, повторювані мовні моделі, образність і психологічну динаміку персонажів. Особливої уваги потребують ті елементи, які формують авторський стиль поступово, а саме через добір лексики, побудову речень, повторювані конструкції, образні засоби та загальну інтонацію тексту. У таких випадках переклад не може обмежуватися буквальним відтворенням окремих слів або конструкцій, адже важливим є збереження їхньої функції в цілісній художній системі тексту.

Отже, аналіз українського перекладу творів Фредріка Бакмана має враховувати подвійність його стилю, з одного боку, зовнішню простоту й доступність мовлення, а з іншого боку, психологічну глибину, образність, повторюваність і соціально-етичний підтекст. Саме тому подальший аналіз доцільно зосередити на лексичних, синтаксичних і стилістичних маркерах, через які ці особливості виявляються в тексті оригіналу та в українському перекладі.

Висновки до розділу 1

У межах першого розділу було здійснено теоретичне осмислення поняття індивідуального стилю автора та перекладача, що дозволило перейти від загальних уявлень про стиль як мовну категорію до розуміння його як складної системи взаємопов'язаних елементів, у якій поєднуються мовні, психологічні та культурні чинники, і саме ця багатовимірність зумовлює труднощі його чіткого визначення.

Аналіз наукових підходів показав, що індивідуальний стиль не обмежується лише вибором лексики чи синтаксичних конструкцій, а формується через повторювані моделі мовлення, які можуть відображати особливості авторського бачення, емоційної організації тексту та способу художнього осмислення реальності, і саме ці повторювані елементи функціонують як маркери стилю, що дозволяють ідентифікувати авторську манеру. Розгляд класифікації маркерів стилю засвідчив, що вони можуть виявлятися на різних рівнях тексту – лексичному, синтаксичному та стилістичному, причому їх важливість визначається не окремим використанням, а системністю та повторюваністю, що створює цілісну стилістичну структуру, яка є характерною для конкретного автора.

Окрему увагу було приділено ролі перекладача, який у процесі відтворення художнього тексту виступає не лише як передавач змісту, але і як інтерпретатор стилю, оскільки кожне перекладацьке рішення впливає на збереження або трансформацію авторських маркерів, і саме цей вплив формує специфіку перекладного тексту як окремого явища. Розгляд сучасної шведської прози дозволив встановити, що її не варто зводити до єдиної стилістичної моделі, оскільки вона поєднує різні художні напрями, жанрові форми та авторські практики. У цьому контексті творчість Фредріка Бакмана постає як приклад сучасної шведської популярної прози, у якій зовнішня простота мовлення поєднується з психологічною глибиною, образністю, повторюваністю та

соціально-етичним підтекстом. Саме ця подвійність створює труднощі для перекладу, оскільки перекладач має зберегти не лише зміст, а й інтонацію, ритм, образні засоби та функцію повторюваних стильових елементів.

Таким чином, дослідження маркерів стилю потребує комплексного підходу, який враховує як мовні особливості тексту, так і контекст його функціонування, а також роль перекладача як посередника між двома мовними та культурними системами, що створює основу для подальшого практичного дослідження.

РОЗДІЛ 2. МАРКЕРИ СТИЛЮ АВТОРА В ШВЕДСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПЕРЕКЛАДАХ

2.1. Методика визначення маркерів стилю у перекладах творів Ф. Бакмана

Практичне дослідження маркерів індивідуального стилю Ф. Бакмана та специфіки їх відтворення в українських перекладах здійснювалося за чітко визначеною методологічною схемою. На першому етапі дослідження за допомогою методу суцільної вибірки з оригінальних текстів романів Ф. Бакмана «Folk med ångest», «Björnstad» та «Vi mot er» було виділено корпус із 100 найбільш репрезентативних контекстів, у яких ідіостиль письменника виявляється найяскравіше.

Логіка добору саме цих прикладів зумовлена тим, що вони комплексно ілюструють ключові домінанти стилю автора: лексичні (лексичні повтори, розмовна та образна лексика) та синтаксичні (парцеляція, синтаксичний паралелізм, мінімалістичні діалоги та структурні трансформації речень). Критерієм добору синтаксичних маркерів слугувала їхня виражальна функція: до вибірки залучалися лише ті синтаксичні структури, побудова яких безпосередньо впливає на створення психологічної напруги, передачу динаміки подій або внутрішнього стану персонажів, а не є нейтральним архітектонічним оформленням думки.

На другому етапі за допомогою зіставного та описового методів було проаналізовано відповідні українські варіанти перекладу, виконані Софією Волковецькою, з метою верифікації рівня збереження авторських маркерів або визначення типів застосованих перекладацьких трансформацій.

Перехід від теоретичного осмислення стилю до його практичного аналізу змінює погляд на дослідження, оскільки замість абстрактних категорій постає конкретний текст, у якому стилістичні явища вже не виглядають ізольованими, а функціонують як частина складної мовної системи, де кожен елемент взаємодіє з іншими, формуючи цілісну художню структуру, і саме в цьому середовищі

маркери стилю набувають реального аналітичного значення. Матеріалом дослідження обрано три твори сучасної шведської прози: «Тривожні люди» (Folk med ångest), «Ведмеже місто» (Björnstad) та «Ми проти вас» (Vi mot er), які демонструють відносно стабільну авторську манеру письма, але водночас дозволяють простежити варіативність стилістичних рішень залежно від тематики, наративної перспективи та емоційного наповнення тексту, що створює підґрунтя для більш точного визначення маркерів стилю.

У процесі аналізу стає очевидним, що стилістичні маркери у зазначених творах не зводяться до окремих мовних одиниць, а формуються через повторювані моделі мовлення, які охоплюють як лексичний, так і синтаксичний рівні, і саме повторюваність цих моделей дозволяє говорити про їхню функціональну помітність, хоча на перший погляд вони можуть виглядати як звичайні елементи тексту без очевидного стилістичного навантаження. Особливістю стилю Фредріка Бакмана є поєднання розмовної простоти з глибоким психологічним підтекстом, де лексичні повтори, розмовна лексика, афористичні висловлювання, парцеляція та синтаксичний паралелізм виконують роль маркерів емоційного стану персонажів і формують впізнавану авторську манеру письма.

Водночас не всі повторювані елементи тексту можна автоматично віднести до маркерів стилю, оскільки частина з них може бути зумовлена жанровими особливостями або загальними нормами сучасної прози. Е. Стамататос підкреслює, що стиліметричні ознаки в ідеалі мають залежати лише від особистого стилю автора, проте питання відокремлення жанрового й тематичного чинника від індивідуальної манери письма залишається складним [Stamatatos 2017, с. 1138-1139] та не завжди є однозначним процесом і потребує порівняльного підходу.

Зіставлення оригінальних шведських текстів із українськими перекладами дозволяє виявити, що частина маркерів стилю зберігається досить точно, особливо на рівні лексичних повторів і загальної інтонації, однак інші зазнають трансформації, зокрема синтаксичні структури, які в українській мові можуть

набувати більш розгорнутого або емоційно насиченого вигляду, що частково змінює ритм тексту. Це спостереження дозволяє припустити, що маркери стилю у художньому перекладі не є статичними елементами, а функціонують як динамічні одиниці, які можуть змінювати форму, але зберігати функцію, або навпаки – зберігати форму, але втрачати частину свого емоційного чи семантичного навантаження, і саме ця подвійність робить їх аналіз особливо складним. У процесі практичного дослідження доцільно виділити основні типи маркерів, які найчастіше зустрічаються у текстах Бакмана, і простежити їхню реалізацію як в оригіналі, так і в перекладі, що дозволяє не лише описати стиль автора, але й оцінити ступінь його відтворення

Таблиця 2.1

**Типи маркерів стилю у творах Фредріка Бакмана
(на матеріалі «Ведмеже місто», «Ми проти вас», «Тривожні люди»)**

Тип маркера	Характеристика в оригіналі (шведська)	Реалізація в українському перекладі	Особливості трансформації
Розмовна лексика	Просторіччя, вигуки, лайка, елементи усного мовлення	Передається функціональними українськими відповідниками	Часто адаптується до українських мовних норм, іноді змінюється ступінь експресивності
Парцеляція	Поділ висловлювання на короткі окремі речення для посилення експресії	Часто зберігається або навіть підсилюється	В окремих випадках речення об'єднуються, що згладжує ритм

Афористичність	Лаконічні узагальнені висловлювання з філософським змістом	Здебільшого зберігається	Іноді потребує синтаксичної перебудови для природного звучання
----------------	--	-----------------------------	--

Таблиця 2.1 описує основні типи маркерів стилю, виявлені у творах Фредріка Бакмана, а також їхню реалізацію та трансформацію в українських перекладах.

Маркери стилю у творах Фредріка Бакмана часто формуються не через окремі виразні засоби, а через їх систематичне поєднання, де лексична простота підсилюється синтаксичною ритмікою, а емоційний підтекст розгортається поступово, без різких стилістичних акцентів, що створює ефект природного мовлення, яке водночас є ретельно сконструйованим. Особливо показовою у цьому плані є афористичність, яка в досліджених фрагментах виявилася одним із провідних маркерів стилю. На рівні поверхневого сприйняття такі вислови мають вигляд простих узагальнень або життєвих спостережень, проте при детальнішому аналізі вони концентрують ключові сенси твору, розкривають авторське ставлення до персонажів і подій та надають оповіді філософської глибини.

Порівняння трьох творів автора показало, що повторюваність певних структур не є механічною. Хоча в усіх досліджених текстах регулярно зустрічаються афористичність, іронія, парцеляція, синтаксичний паралелізм і розмовна лексика, співвідношення між ними змінюється залежно від художнього задуму твору. Це свідчить про гнучкість авторського стилю, який зберігає впізнаваність завдяки стабільному набору маркерів, але водночас адаптується до тематики, персонажів і композиційних особливостей конкретного роману. Аналіз перекладів показав, що більшість маркерів успішно відтворюється українською мовою, хоча окремі випадки демонструють адаптацію повторів,

розмовної лексики, іронії та синтаксичних конструкцій відповідно до норм українського художнього мовлення.

Таким чином, визначення маркерів стилю у художньому тексті не є одноразовою процедурою, а потребує багатоетапного аналізу. Він включає виявлення повторюваних структур, їхню інтерпретацію та порівняння в різних мовних середовищах. Саме такий підхід дозволяє точніше окреслити межі індивідуального стилю автора у перекладному контексті.

2.2. Лексичні особливості та образна система автора

Лексичний рівень текстів Фредріка Бакмана виявляє себе не через складність або насиченість рідкісною лексикою, а навпаки – через свідоме використання простих, на перший погляд нейтральних слів, які в контексті набувають емоційного навантаження, і саме ця стратегія створює ефект доступності тексту, який водночас не зменшує його глибини, а лише маскує її під звичну мовну форму. Аналіз показує, що повтори лексичних одиниць у творах *Folk med ångest*, *Björnstad* та *Vi mot er* не є випадковими. Вони допомагають виділити важливі теми й емоційні стани персонажів, поступово формуючи сенсові акценти тексту. У перекладі такі повтори здебільшого зберігаються, однак в окремих випадках адаптуються або замінюються іншими конструкціями, оскільки українська мовна норма менш схильна до надмірної тавтології.

Порівнюючи оригінал і переклад, можна помітити, що перекладач в окремих випадках замінює повторювані слова синонімами, прагнучи зробити текст більш «природним» для українського читача, однак така стратегія, хоча й виправдана з точки зору мовної норми, іноді призводить до розмивання авторського стилю, оскільки зникає той ритмічний і смисловий ефект, який створюється через навмисну повторюваність. Окремо варто звернути увагу на використання розмовної лексики, яка у творах Бакмана виконує не лише функцію стилізації мовлення персонажів, але й стає інструментом створення близькості між текстом і читачем, і саме ця «простота» є частиною складної

стилістичної гри, де за звичайними словами приховується глибокий психологічний зміст.

Приклад 1. Лексичний повтор як маркер стилю (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 2)

Шведський оригінал: «Bank-bank-bank-bank-bank.» [Backman 2016, s. 5]

Український переклад: «Бах-бах-бах-бах-бах.» [Бакман 2023, с. 12]

Наведений фрагмент ілюструє лексичний повтор як засіб звукової та ритмічної стилізації. В оригіналі повтор «Bank-bank-bank-bank-bank» відтворює різкий, уривчастий звук ударів і створює ефект напруженості та динаміки. В українському перекладі цей повтор збережено через відповідник «Бах-бах-бах-бах-бах», що дозволяє передати як кількість повторів, так і загальний звуконаслідувальний характер фрагмента. Перекладач не замінює повтор описовою конструкцією, а зберігає його форму, завдяки чому передає ритм і стилістичний ефект та напругу оригіналу. У цьому випадку лексичний повтор передано вдало, оскільки переклад зберігає інтенсивність, темп і звукову виразність авторського тексту.

Приклад 2. Лексичний повтор із частковою трансформацією (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 2)

Шведський оригінал: «Dag efter dag efter dag.» [Backman 2016, s. 6]

Український переклад: «Одного й того самого – і так день за днем.» [Бакман 2023, с. 13]

У цьому прикладі лексичний повтор в оригіналі побудований на багаторазовому повторенні слова «dag», що створює ефект монотонності, тривалості й виснажливої повторюваності. В українському перекладі повтор передано не буквально, а через описову конструкцію «одного й того самого» та фразу «день за днем». Зміст фрагмента загалом збережено, однак ритмічна монотонність оригіналу послаблюється. Завдяки чому переклад демонструє адаптацію лексичного повтору до природнішого українського звучання, але водночас частково втрачає стилістичну інтенсивність оригіналу.

Приклад 3. Розмовна лексика (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 5)

Шведський оригінал: «– Vafan? utbrister Maya och gnuggar hela sidan av sitt ansikte.» [Backman 2016, s. 27]

Український переклад: «– От чорт! – вигукує Майя і розтирає обличчя.» [Бакман 2023, с. 37]

Фрагмент демонструє використання розмовної лексики як засобу передачі емоційної реакції персонажа. Шведське «Vafan?» має розмовний, експресивний характер і виражає здивування або роздратування. Український відповідник «От чорт!» функціонально передає цю емоцію, хоча не є дослівним перекладом. У цьому випадку перекладач застосовує функціональну адаптацію, зберігаючи розмовний тон і загальну експресивність репліки.

Приклад 4. Розмовна лексика з пом'якшенням (Folk med ångest / Тривожні люди, розд. 1)

Шведський оригінал: «Skitsmart var det väl i alla fall inte.» [Backman 2019, s. 6]

Український переклад: «Нічого розумного він не зробив.» [Бакман 2022, с. 11]

У цьому прикладі розмовна лексика в оригіналі має виразне експресивне забарвлення завдяки частинці «skit-», яка посилює оцінку висловлювання. В українському перекладі зміст передано, однак розмовна грубуватість і експресивність оригіналу частково нейтралізовані. Фраза «Нічого розумного він не зробив» звучить природно, але менш грубо, ніж наприклад прямий відповідник «здостобіса», тож у цьому випадку спостерігається пом'якшення лексичного маркера.

Приклад 5. Образна лексика (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 5)

Шведський оригінал: «Tystnaden i Björnstad har alltid sällskap av skammen.» [Backman 2016, s. 31]

Український переклад: «Мовчання у Бйорнстаді завжди супроводжує сором.» [Бакман 2023, с. 41]

Фрагмент ілюструє образну лексику, побудовану на персоніфікації абстрактних понять. В оригіналі мовчання і сором подаються як явища, що

існують поруч, створюючи атмосферу колективної провини й напруження. Український переклад зберігає образну структуру через відповідник «супроводжує», тому метафоричний ефект загалом передано. Переклад можна вважати вдалим, оскільки він зберігає не лише зміст, а й емоційно-образний підтекст.

Приклад 6. Образна лексика з частковою втратою (Vi mot er / Ми проти вас, розд. 3)

Шведський оригінал: «Försöker döda tanken som vägrar sluta banka i tinningarna.» [Backman 2017, s. 22]

Український переклад: «Намагається вбити думку яка безнастанно гуляє йому в скронях.» [Бакман 2023, с. 30]

У цьому фрагменті образна лексика створює фізично відчутний образ нав'язливої думки, яка ніби б'є у скронях. Український переклад передає загальний зміст і зберігає тілесний образ через дієслово «гуляє». Водночас шведське «banka» перегукується з повторюваним мотивом удару, який у Бакмана має ширше стилістичне значення. Через це переклад частково передає образність, але не повністю зберігає лексичну повторюваність мотиву.

Приклад 7. Каламбур лексично-стилістичний маркер (Folk med ångest / Тривожні люди, розд. 3)

Шведський оригінал: «Hej, du har kommit till Fastighetsmäklarbyrån Läget! Hur är LÄGET?» [Backman 2019, s. 9]

Український переклад: «Вітаю, ви зателефонували до агенції нерухомості “Як справи”. То як ваші СПРАВИ?» [Бакман 2022, с. 15]

Цей приклад демонструє лексико-стилістичний маркер, побудований на мовній грі. В оригіналі слово «Läget» одночасно функціонує як назва агенції та як частина повсякденної фрази-привітання. В українському перекладі каламбур передано через функціональний відповідник «Як СПРАВИ», який також поєднує назву агенції з розмовною формулою спілкування. Перекладач не зберігає буквальне значення, але вдало відтворює комунікативний і гумористичний ефект мовної гри.

Лексичний рівень творів Фредріка Бакмана характеризується поєднанням лексичних повторів, розмовної та образної лексики. При цьому образність автора не базується на складних метафоричних конструкціях, а формується через буденні порівняння, конкретні деталі повсякденного життя та прості мовні засоби, які поступово набувають символічного значення. Саме така особливість створює відчуття реалістичності й наближає текст до читача, не позбавляючи його емоційної виразності.

Під час аналізу перекладів ми побачили, що образні елементи переважно зберігаються, однак окремі лексичні маркери зазнають адаптації відповідно до норм української мови. Наприклад, лексичні повтори здебільшого зберігаються, оскільки вони забезпечують зв'язність тексту, посилюють експресивність, створюють ритм і емоційне забарвлення. Водночас в окремих випадках вони можуть адаптуватися або замінюватися іншими конструкціями, якщо пряме повторення створює ефект надмірності або порушує природність звучання українського тексту [Мосій, Білик 2022, с. 11].

З огляду на це, можна стверджувати, що лексичні маркери стилю у творах Бакмана функціонують як система взаємопов'язаних елементів, у якій значення формується не окремими словами, а їх повторенням, контекстуальним розгортанням та взаємодією з іншими рівнями тексту. Саме така системність значною мірою визначає індивідуальний стиль автора і водночас ускладнює його повне відтворення у перекладі.

Таблиця 2.2

Лексичні маркери та їх трансформація у шведсько-українських перекладах

Тип лексичного маркера	Приклад у шведському тексті	Український переклад	Особливість передачі
Лексичні повтори	Повтор слів або словосполучень для створення	Переважно зберігаються, іноді	Може послаблюватися ритмічний ефект і

	ритму та емоційного наголосу	замінюються синонімами або перебудовуються	навмисна монотонність
Розмовна лексика	Просторіччя, вигуки, розмовні та емоційно зabarвлені слова	Передається функціональним и українськими відповідниками	Може посилюватися або пом'якшуватися експресивність
Образна лексика	Метафоричні вислови, персоніфікації, образні порівняння	Переважно зберігається через близькі за змістом образи	Можлива часткова втрата образності або зміна асоціацій
Поодинокі випадки мовної гри та каламбурів.	Гра слів, заснована на багатозначності або співзвучності	Передається через функціональні відповідники	Часто потребує адаптації, можлива часткова зміна значення

У таблиці 2.2 представлено основні типи лексичних маркерів стилю, виявлених у творах Фредріка Бакмана, а також особливості їх відтворення в українських перекладах. Аналіз дозволяє простежити характер трансформацій на лексичному рівні та визначити, які елементи авторського стилю зберігаються найбільш повно, а які зазнають адаптації відповідно до норм української мови.

Практичну реалізацію лексичних маркерів, систематизованих у таблиці 2.2, демонструють проаналізовані фрагменти з романів «Björnstad», «Vi mot er» та «Folk med ångest». Зокрема, лексичні повтори є одним із найбільш характерних маркерів стилю Бакмана. Вони виконують не лише ритмічну функцію, а й формують смислові акценти, привертаючи увагу читача до важливих образів, емоційних станів або сюжетних вузлів. Аналіз перекладів показує, що такі повтори переважно зберігаються, однак в окремих випадках

замінюються синонімами або перебудовуються відповідно до норм українського художнього мовлення, що може послаблювати ритмічний ефект оригіналу.

Важливу роль у формуванні авторського стилю відіграє також розмовна лексика. Просторіччя, вигуки та емоційно забарвлені слова створюють ефект живого мовлення й сприяють зближенню читача з персонажами. У більшості випадків перекладач успішно відтворює цей маркер через функціональні українські відповідники, хоча ступінь експресивності окремих висловлювань може змінюватися залежно від перекладацького рішення.

Значну частину лексичних маркерів становить образна лексика, яка у творах Бакмана зазвичай базується не на складних метафоричних конструкціях, а на простих і зрозумілих образах, пов'язаних із повсякденним досвідом. Такі образи дозволяють авторові передавати психологічні стани персонажів через конкретні й легко впізнавані деталі. У перекладі вони здебільшого зберігаються, хоча окремі образні асоціації можуть частково змінюватися внаслідок мовної та культурної адаптації.

Особливий інтерес становлять випадки мовної гри та каламбурів, які були зафіксовані переважно в романі «Folk med ångest». Такі елементи є одними з найскладніших для перекладу, оскільки потребують не буквального відтворення, а пошуку функціонального відповідника, здатного зберегти комунікативний і гумористичний ефект оригіналу.

Таким чином, лексична організація текстів Фредріка Бакмана базується на взаємодії лексичних повторів, розмовної та образної лексики, а також окремих випадків мовної гри. Саме поєднання цих елементів формує характерну для автора стилістичну простоту, за якою приховується складна система смислових і емоційних зв'язків. Це значною мірою визначає труднощі перекладу, оскільки перекладач повинен одночасно зберегти природність українського тексту та специфіку авторської манери письма.

2.3. Синтаксичні структури як складова індивідуального стилю

Якщо на лексичному рівні стиль Фредріка Бакмана часто маскується під простоту, то синтаксис виявляє приховану організацію тексту, де ритм, довжина речень і спосіб їх поєднання працюють як окрема система вираження. Саме через синтаксичну побудову автор формує темп оповіді, розставляє смислові акценти та створює емоційні паузи. У процесі аналізу текстів «Folk med ångest», «Björnstad» та «Vi mot er» можна помітити, що автор активно використовує парцеляцію, синтаксичний паралелізм і чергування коротких та розгорнутих конструкцій. Короткі фрази часто з'являються у моменти емоційного напруження, ніби фіксуючи думку або стан персонажа, тоді як паралельні й розгорнуті синтаксичні конструкції використовуються для поступового розгортання змісту та посилення ритмічного впливу тексту.

Однією з особливостей синтаксичної організації текстів Фредріка Бакмана є використання парцеляції та синтаксичного паралелізму. Парцеляція виявляється тоді, коли синтаксична конструкція (думка) розбивається на декілька окремих речень, що формально виглядають самостійними, але фактично утворюють єдину смислову конструкцію. Такий прийом дозволяє автору передавати інтонацію живого мовлення, підсилювати емоційний вплив тексту та створювати паузи, важливі для сприйняття підтексту [Шевченко 2021, с. 42]. Синтаксичний паралелізм, своєю чергою, ґрунтується на використанні однотипно побудованих синтаксичних конструкцій, що формують ритмічну впорядкованість висловлювання і посилюють його комунікативно-експресивний або риторичний характер [Пуленко, Сазикіна 2020, с. 106]. У перекладі ці структури переважно зберігаються, однак в окремих випадках можуть об'єднуватися, розгортатися або перебудовуватися відповідно до норм українського художнього мовлення. Такі зміни роблять текст природнішим для українського читача, але іноді впливають на ритм і ступінь лаконічності.

Порівняльний аналіз показує, що українські переклади іноді тяжіють до синтаксичного розширення, коли короткі або середні за довжиною речення оригіналу трансформуються у більш розгорнуті конструкції. Така стратегія може

відповідати нормам українського художнього мовлення, але водночас іноді призводить до послаблення напруженої лаконічності, характерної для авторського стилю Бакмана. Водночас не можна стверджувати, що така трансформація завжди є недоліком, оскільки в окремих випадках вона дозволяє точніше передати смислові зв'язки між частинами висловлювання. Це підтверджує, що переклад синтаксичних структур не є механічним процесом, а передбачає балансування між формою, змістом і природністю українського тексту. Окремої уваги заслуговують випадки збереження або трансформації парцеляції та синтаксичного паралелізму, оскільки саме ці маркери найвиразніше впливають на ритм, темп і емоційну напругу оповіді.

З огляду на це, можна стверджувати, що синтаксис у творах Бакмана функціонує як один із головних носіїв стилю. Саме через структуру речення, парцеляцію та синтаксичний паралелізм, які часто поєднуються з чергуванням коротких і розгорнутих висловлювань, реалізується поєднання простоти й глибини, характерне для стилю Бакмана. Тому аналіз синтаксичних маркерів дозволяє глибше зрозуміти механізми формування авторської манери та особливості її відтворення в українському перекладі.

Приклад 8. Парцеляція та ритмічний синтаксис (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 3)

Шведський оригінал: «Det skulle bara vara viktigt för ekonomin. För stoltheten. För överlevnaden.» [Backman 2016, s. 12]

Український переклад: «Ця гра важлива для економіки. Для почуття гордості. Для виживання.» [Бакман 2023, с. 19]

У наведеному фрагменті в оригіналі єдина думка розділена на три короткі речення, два з яких є неповними, але семантично пов'язаними з першим. Така побудова створює ефект поступового нарощування значення. Спочатку йдеться про економіку, потім про гордість, а наприкінці про виживання. Кожна наступна частина посилює попередню та переводить висловлювання з практичного рівня на емоційний і екзистенційний. В українському перекладі парцеляцію збережено повністю. Структура «... для економіки. Для почуття гордості. Для виживання»

відтворює ритм і паузи оригіналу, що дозволяє передати не лише зміст, а й синтаксичну напругу фрагмента.

Приклад 9. Синтаксичний паралелізм як засіб ритмічного наголошення (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 2)

Шведський оригінал: «Den som är ärlig kan svikas av andra. Var ärlig ändå. Den som är vänlig kan baktalas av andra. Var vänlig ändå.» [Backman 2016, s. 7]

Український переклад: «Якщо ти чесний, люди можуть обдурити тебе. Однаково будь чесним. Якщо ти людяний, люди можуть обмовити тебе. Однаково будь людяним.» [Бакман 2023, с. 15]

Фрагмент демонструє синтаксичний паралелізм, побудований на повторенні однакової структури речень. Обидві частини мають подібну композицію. Твердження про можливу негативну реакцію оточення та заклик зберігати відповідну моральну якість. Повторювана синтаксична модель створює ритмічність і підсилює афористичний характер висловлювання. В українському перекладі структура паралелізму збережена майже повністю, тому ритм і переконливість оригіналу відтворено без істотних втрат.

Приклад 10. Об'єднання та розділення речень (Folk med ångest / Тривожні люди, розд. 3)

Шведський оригінал: «Polisen ser ut att vara knappt tjugo år gammal men är förmodligen äldre, fastighetsmäklaren ser ut att vara en bit över fyrtio men är förmodligen yngre.» [Backman 2019, s. 9]

Український переклад: «Поліціянтові заведве даси двадцять років, але він мав би бути старшим. Агентка на вигляд має більше сорока, але вона, мабуть, молодша.» [Бакман 2022, с. 14]

У цьому прикладі спостерігається трансформація структури речення шляхом його розділення. В оригіналі обидві характеристики персонажів об'єднані в межах одного складного речення, що створює ефект швидкого зіставлення. В українському перекладі конструкцію поділено на два окремі речення, завдяки чому текст стає зрозумілішим для читача. Водночас така

трансформація змінює ритм висловлювання та послаблює ефект синхронного порівняння двох персонажів, який присутній в оригіналі.

Приклад 11. Мінімалістичний діалог (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 4)

Шведський оригінал: «— Har du sett Volvo-nycklarna, Leo?

— Fråga mamma.

— Var är mamma då?

— Fråga Maya.

— ÄLSKLING?» [Backman 2016, s. 17]

Український переклад: «— Лео, ти не бачив ключів від «вольво»?

— Запитай у мамі.

— А де мама?

— Запитай у Майї.

— ЛЮБА!» [Бакман 2023, с. 26]

Цей фрагмент ілюструє мінімалістичний діалог як характерний синтаксичний маркер стилю Бакмана. Репліки є короткими, позбавленими пояснень та авторських коментарів, проте передають комунікативну ситуацію й стосунки між персонажами. Динаміка діалогу створюється завдяки швидкій зміні коротких реплік і відсутності розгорнутих описів. В українському перекладі структура діалогу відтворена без істотних змін, що дозволяє зберегти ефект живого усного мовлення та характерну для автора лаконічність.

Ці приклади ілюструють типи, систематизовані в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3

Синтаксичні маркери стилю та їх відтворення у перекладі

Тип синтаксичного маркера	Особливості в оригіналі (шведська)	Передача в українському перекладі	Характер трансформації
Парцеляція	Поділ єдиної думки на кілька	Переважно зберігається, іноді	Може змінюватися ритм і

	коротких самостійних фраз	речення об'єднуються	послаблюватися емоційна напруга
Синтаксичний паралелізм	Повторення однакових або подібних синтаксичних конструкцій	Здебільшого зберігається	Іноді структури урізноманітнюю ться для природності українського тексту
Об'єднання / розділення речень	Речення мають ритмічну й емоційну функцію	У перекладі можуть об'єднуватися або розділятися	Змінюється ритм, паузи й інтонаційна організація тексту
Мінімалістичні діалоги	Короткі репліки з мінімумом пояснень	Переважно відтворюються без істотних змін	Зберігається ефект живого мовлення, можливі незначні уточнення

Таблиця 2.3 показує основні синтаксичні маркери стилю у творах Фредріка Бакмана та особливості їх трансформації в українських перекладах, що дозволяє простежити зміну ритміко-інтонаційної структури тексту.

Найчастотнішими синтаксичними маркерами у дослідженому матеріалі виявилися парцеляція та синтаксичний паралелізм, які відіграють важливу роль у формуванні ритму оповіді та розстановці смислових акцентів. Показовим є приклад із роману «Björnstad», у якому повторення конструкцій «Den som är...» та «Var ... ändå» створює ритмічну впорядкованість висловлювання й підсилює його афористичний характер. В українському перекладі ця синтаксична

структура переважно збережена, що дозволяє відтворити ритм, переконливість і морально-філософське звучання авторського висловлювання без суттєвих втрат стилістичного ефекту.

Аналіз синтаксичної організації текстів дозволяє виявити ще одну характерну особливість ідіостилю Фредріка Бакмана, а саме активне використання повторюваних синтаксичних моделей. Особливо помітним є синтаксичний паралелізм, коли одна й та сама структура відтворюється кілька разів із незначними змінами. Такий прийом створює ритмічну впорядкованість тексту, підсилює емоційний вплив висловлювання та акцентує увагу читача на ключових смислових елементах. У поєднанні з парцеляцією це формує характерний для Бакмана темп оповіді, у якому короткі фрази чергуються з більш розгорнутими конструкціями.

Порівняльний аналіз перекладів показує, що синтаксичний паралелізм переважно зберігається, однак в окремих випадках перекладачі вдаються до урізноманітнення конструкцій задля природнішого звучання українською мовою. Подібні трансформації не завжди впливають на зміст висловлювання, проте можуть частково послаблювати ритмічний ефект і повторюваність, які в оригіналі виконують важливу стилеутворювальну функцію.

У текстах Бакмана також простежується поєднання різних синтаксичних моделей, серед яких провідну роль відіграють парцеляція та синтаксичний паралелізм, а мінімалістичні діалоги додатково підсилюють ефект природного мовлення. Таке чергування створює ефект природного мовлення і забезпечує динамічний ритм оповіді. Короткі репліки та фрагментовані конструкції дозволяють передавати емоційний стан персонажів без розгорнутих пояснень, тоді як паралельні синтаксичні структури підсилюють смислові акценти та ритмічну організацію тексту.

Зіставлення оригіналу та перекладу показує, що більшість цих синтаксичних маркерів успішно відтворюється українською мовою. Водночас окремі випадки демонструють тенденцію до об'єднання, розгортання або перебудови речень відповідно до норм українського художнього мовлення. У

результаті може частково змінюватися темп оповіді або ступінь лаконічності висловлювання, проте загальна функціональна роль синтаксичних маркерів здебільшого зберігається.

Отже, синтаксичні маркери у творах Бакмана виконують не лише структурну, а й стилеутворювальну функцію. Саме через парцеляцію, синтаксичний паралелізм, мінімалістичні діалоги та особливості організації речень автор формує ритм тексту, розставляє смислові акценти й передає емоційну напругу, що робить синтаксис одним із ключових носіїв його індивідуального стилю.

2.4. Стилiстичні маркери як засіб формування авторського стилю

Якщо лексичні та синтаксичні маркери формують зовнішню організацію тексту, то стилістичні маркери дозволяють виявити глибші особливості індивідуального стилю Фредріка Бакмана, пов'язані зі способами створення підтексту, емоційного впливу та авторської оцінки зображуваних подій. Саме на стилістичному рівні особливо виразно виявляється поєднання простоти й смислової багатшаровості, яке є однією з характерних рис його письма.

У процесі аналізу творів «Folk med ångest», «Björnstad» та «Vi mot er» було встановлено, що важливе місце серед стилістичних маркерів посідають прихована іронія, афористичні висловлювання та недомовленість. На відміну від традиційних художніх засобів, які привертають увагу своєю образністю або експресивністю, ці маркери часто реалізуються через зовні прості висловлювання, зміст яких повністю розкривається лише в ширшому контексті твору.

Однією з характерних рис ідіостилу Фредріка Бакмана є використання прихованої іронії. Вона рідко набуває форми прямого висміювання або сарказму, натомість реалізується через контраст між буквальним змістом висловлювання та його контекстуальним значенням. Такий прийом дозволяє автору поєднувати серйозні теми з легкою гумористичною тональністю, що створює ефект природності оповіді та наближає текст до живого мовлення. У перекладі подібні

конструкції переважно зберігаються, однак окремі випадки демонструють часткове послаблення іронічного ефекту через відмінності між мовними та культурними нормами.

Важливим стилістичним маркером є також афористичність висловлювань. У творах Бакмана часто трапляються короткі узагальнювальні фрази, які формують певне життєве спостереження або моральний висновок. Такі висловлювання поєднують лексичну простоту із глибоким змістом та виконують не лише художню, а й композиційну функцію, оскільки акцентують увагу читача на ключових темах твору [Szczęśniak 2008, с. 67]. Аналіз перекладів показує, що афористичні конструкції здебільшого успішно відтворюються українською мовою завдяки збереженню їхньої лаконічності та смислової завершеності.

У художньому дискурсі недомовленість або імпліцитність виступає невід’ємною частиною творення сенсу, оскільки значення тексту не зводиться до суми окремих висловлень, а формується через приховані зв’язки між ними. Як зазначає М. Залужна, художній дискурс містить “прогалини та тишу”, які читач має самостійно заповнити, щоб “створити текст”. Така стратегія дозволяє читачеві самостійно інтерпретувати події та внутрішні переживання героїв [Залужна 2023, с. 43]. У перекладі недомовленість переважно зберігається, хоча в окремих випадках може частково послаблюватися через прагнення до більшої зрозумілості тексту.

Приклад 12. Прихована іронія як стилістичний маркер (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 2)

Шведський оригінал: «”Välkommen till Björnstad – Vi vill lite mer!” Vinden och snön tog några år på sig att piska bort ordet ”mer”.» [Backman 2016, s. 6]

Український переклад: ««Ласкаво просимо до Бйорнстада – тут прагнуть трохи більшого!». За кілька років вітри й заметілі витерли слово «більшого».» [Бакман 2023, с. 14]

У наведеному фрагменті іронічний ефект виникає через протиставлення офіційного оптимістичного гасла міста та реального стану справ. Символічне зникнення слова «більшого» перетворює звичайний опис на прихований

коментар щодо занепаду міста. В українському перекладі іронічний підтекст збережено завдяки точному відтворенню образу та контрасту між написом і його подальшим руйнуванням.

Приклад 13. Афористичність як стилістичний маркер (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 5)

Шведський оригінал: «Vilja slår alltid klass». [Backman 2016, s. 34]

Український переклад: «Воля завжди перемагає клас». [Бакман 2023, с. 44]

Фрагмент є прикладом афористичного висловлювання, побудованого на лаконічному зіставленні двох понять. Коротка форма поєднується з узагальнювальним змістом, що надає висловлюванню характеру життєвого принципу. В українському перекладі афористичність повністю збережено завдяки прямому відтворенню структури та змісту висловлювання.

Приклад 14. Недомовленість як стилістичний маркер (Björnstad / Ведмеже місто, розд. 2)

Шведський оригінал: «Det är början av mars i Björnstad, och ingenting har hänt än». [Backman 2016, s. 5]

Український переклад: «Початок березня у Бйорнстаді, ще нічого не сталося». [Бакман 2023, с. 12]

У цьому фрагменті недомовленість реалізується через натяк на майбутні події без їх прямого називання. Формально речення містить лише повідомлення про відсутність подій, проте в контексті твору воно створює очікування та приховану напругу. В українському перекладі імпліцитність збережено, оскільки перекладач не додає пояснень і залишає читачеві можливість самостійно інтерпретувати зміст висловлювання.

Ці приклади ілюструють типи, систематизовані в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Стилістичні маркери стилю та їх відтворення у перекладі

Тип стилістичного маркера	Особливості в оригіналі (шведська)	Передача в українському перекладі	Характер трансформації
Прихована іронія	Контраст між буквальним змістом і контекстом	Переважно зберігається	Може посилюватися або послаблюватися залежно від лексичних рішень
Афористичність	Лаконічні узагальнювальні висловлювання з філософським змістом	Здебільшого зберігається	Незначні зміни ритму або формулювання
Недомовленість (імпліцитність)	Частина змісту передається через підтекст	Частково зберігається	Можлива часткова експлікація змісту

Таблиця 2.4 показує основні стилістичні маркери стилю у творах Фредріка Бакмана та особливості їх трансформації в українських перекладах, що дозволяє простежити ступінь збереження авторських смислових, емоційних і прагматичних ефектів у перекладному тексті.

Порівняльний аналіз показує, що стилістичні маркери загалом зберігаються в українських перекладах, однак ступінь їх відтворення залежить від конкретного типу маркера та перекладацьких рішень.

З огляду на це, можна стверджувати, що стилістичні маркери є важливою складовою індивідуального стилю Фредріка Бакмана. Саме через приховану іронію, афористичність та недомовленість автор створює багаторівневу систему сенсів, яка поєднує зовнішню простоту з глибоким психологічним і емоційним наповненням. Аналіз цих маркерів дозволяє глибше зрозуміти особливості авторської манери письма та механізми її відтворення в українському перекладі.

2.5. Порівняння оригіналу та перекладу з точки зору збереження авторських маркерів

Порівняльний аналіз шведських оригіналів і українських перекладів показує, що різні типи маркерів стилю демонструють неоднаковий рівень збереження. Найстабільніше відтворюються розмовна лексика та афористичні висловлювання, тоді як образна лексика та лексичні повтори іноді зазнають трансформацій або часткових втрат. Синтаксичні маркери виявляють більшу варіативність, оскільки парцеляція, синтаксичний паралелізм та структура речень частіше перебудовуються відповідно до норм української мови.

Водночас такі трансформації не завжди призводять до втрати стилістичного ефекту. У багатьох випадках перекладач компенсує формальні зміни через відтворення ритму, емоційної напруги або смислових акцентів. Це свідчить про те, що переклад авторського стилю є не механічним перенесенням окремих мовних засобів, а складним процесом реконструкції функціональної системи тексту.

Не всі трансформації можна однозначно оцінити як втрату або спотворення стилю, оскільки в деяких випадках вони виконують компенсаторну функцію, дозволяючи передати той самий емоційний ефект іншими мовними засобами, хоча така компенсація не завжди відтворює структуру авторського стилю в повному обсязі. Порівнюючи різні типи маркерів, можна помітити, що найбільш стабільними в перекладі виявляються лексичні маркери, зокрема розмовна та образна лексика, тоді як синтаксичні маркери частіше зазнають трансформацій. Найбільша варіативність спостерігається у випадках синтаксичного паралелізму,

парцеляції та перебудови структури речень, оскільки саме ці елементи найбільше залежать від норм цільової мови.

Це дозволяє припустити, що у перекладі відбувається не пряме відтворення стилю, а його реконструкція, коли перекладач створює нову текстову систему, орієнтуючись на оригінал, але водночас враховуючи особливості української мовної традиції. Особливої уваги потребує питання узгодженості перекладацьких рішень, оскільки навіть незначні відхилення у передачі повторюваних маркерів стилю можуть призводити до порушення цілісності стилістичної системи, і це особливо помітно у випадках, коли один і той самий маркер передається різними способами в різних частинах тексту. З огляду на це, аналіз збереження авторських маркерів має враховувати не лише окремі приклади, але й загальну послідовність їх використання у перекладі, що дозволяє оцінити ступінь стилістичної цілісності тексту та рівень його відповідності оригіналу.

Приклад 15. Збереження лексичного маркера – лексичний повтор (Bjornstad / Ведмеже місто, розд. 2]

Шведський оригінал: «Bank-bank-bank-bank-bank.» [Backman 2016, s. 5]

Український переклад: «Бах-бах-бах-бах-бах.» [Бакман 2023, с. 12]

У наведеному фрагменті лексичний повтор збережено повністю. В українському перекладі збережено кількість повторів, темп і звукову виразність оригіналу та стилістичний ефект передано на високому рівні.

Приклад 16. Часткова трансформація лексичного маркера – образна лексика (Vi mot er / Ми проти вас, розд. 3)

Шведський оригінал: «Försöker döda tanken som vägrar sluta banka i tinningarna.» [Backman 2017, s.22]

Український переклад: «Намагається вбити думку, яка безнастанно гупає йому в скронях.» [Бакман 2023, с. 30]

У наведеному фрагменті образна лексика використовується для передачі нав'язливої думки як фізично відчутного болю. Шведське дієслово «banka» передає значення повторюваного сильного удару й водночас перегукується з мотивом стуку або биття, який у творах Бакмана має ширше стилістичне

значення. В українському перекладі цей образ передано через дієслово «гупає», що загалом зберігає сильний удар. Водночас частина асоціацій з повторюваним мотивом «bank» послаблюється, тому цей приклад демонструє не повну втрату, а часткову трансформацію образної лексики. Зміст і психологічний ефект фрагмента збережено, проте асоціативність оригіналу передана не повністю. Цей приклад ілюструє, чому таблиця 2.5 фіксує для образної лексики рівень збереження як «низький-середній».

Таблиця 2.5

**Порівняння збереження авторських маркерів у шведських
оригіналах та українських перекладах**

Тип маркера	Реалізація в оригіналі (шведська)	Реалізація в перекладі (українська)	Рівень збереження	Коментар
Лексичні повтори	Повторення тих самих слів або конструкцій	Переважно зберігаються, іноді замінюються іншими конструкціями	Середній	Може послаблюватися ритмічний ефект
Розмовна лексика	Природне, наближене до усного мовлення	Здебільшого передається функціональними відповідниками	Високий	Іноді експресивність посилюється або пом'якшується
Образна лексика	Метафоричні або асоціативні образи	Загальний зміст переважно зберігається, але окремі асоціації можуть втрачатися	Низький–середній	Можлива втрата образної асоціативності

Парцеляція	Поділ думки на короткі самотійні фрази	Переважно зберігається, іноді речення об'єднуються	Середній	Може змінюватися ритм та інтонаційний ефект
Синтаксичний паралелізм	Повторення подібних синтаксичних конструкцій	Часто зберігається, але іноді урізноманітнюється	Середній	Може послаблюватися ритмічна симетрія
Об'єднання / розділення речень	Межі речень формують темп і паузи	У перекладі речення можуть об'єднуватися або розділятися	Низький-середній	Змінюється ритм і лаконічність тексту
Прихована іронія	Контекстуальний іронічний ефект	Переважно зберігається	Середній-високий	Можлива зміна тональності або комічного ефекту
Афористичність	Короткі узагальнювальні висловлювання	Здебільшого зберігається	Високий	Зберігається лаконічність і смислова завершеність
Недомовленість	Підтекст, натяк, імпліцитність	Частково або переважно зберігається	Середній	Можлива часткова експлікація змісту

Таблиця 2.5 узагальнює результати порівняльного аналізу та демонструє, що різні типи маркерів мають неоднаковий ступінь збереження в українському

перекладі. Найстабільніше відтворюються розмовна лексика та афористичні висловлювання, тоді як образна лексика і структура речень частіше зазнають трансформацій, адже такі маркери залежать не лише від лексичного відповідника, а й від ритму, контексту, підтексту та норм української мови.

Подальше зіставлення оригіналу та перекладу дозволяє уточнити, що збереження авторських маркерів залежить не лише від добору мовних відповідників, а й від функції конкретного прийому в тексті. Один і той самий маркер може створювати ритм, підсилювати емоційну напругу, формувати підтекст або акцентувати важливий смисловий елемент. Тому навіть формально точний переклад не завжди гарантує повне збереження стилю автора. Особливо це помітно у випадках лексичних і синтаксичних повторів, якщо повтор замінюється синонімом або перебудовується, зміст фрагмента може зберігатися, однак ритмічна й емоційна динаміка оригіналу частково послаблюється.

У цьому контексті важливим є питання меж допустимої варіативності перекладу. Перекладач має адаптувати текст до норм української мови, але надмірна адаптація може послаблювати індивідуальні риси авторського стилю. Водночас не всі трансформації слід оцінювати як втрату, адже у деяких випадках вони виконують компенсаторну функцію і допомагають зберегти загальний емоційний або смисловий ефект.

Аналіз показує, що найбільш вразливими до змін є маркери, які залежать від підтексту, образної асоціативності та синтаксичної організації фрази. Часткова втрата може спостерігатися під час передачі образної лексики, недовомовленості, парцеляції, синтаксичного паралелізму або об'єднання й розділення речень. Натомість розмовна лексика й афористичні висловлювання здебільшого відтворюються стабільніше.

Таким чином, збереження авторського стилю у перекладі залежить від балансу між точністю відтворення оригіналу та природністю перекладу. Перекладач реконструює авторську манеру засобами іншої мови, зберігаючи не лише окремі мовні одиниці, а передусім функцію маркерів стилю.

Висновки до розділу 2

Практичний аналіз маркерів стилю у творах Фредріка Бакмана та їх українських перекладах дозволив перейти від теоретичних узагальнень до конкретного виявлення мовних закономірностей, які формують індивідуальний стиль автора та визначають особливості його відтворення у перекладі.

У процесі дослідження ми побачили, що лексичні маркери стилю, зокрема лексичні повтори, розмовна лексика, загалом зберігають свою функцію в українських перекладах. Водночас їх форма може змінюватися через використання синонімів, адаптацію до норм української мови або часткову втрату образної асоціативності. Аналіз синтаксичних маркерів показав більшу варіативність цього рівня, оскільки парцеляція, синтаксичний паралелізм і структура речень можуть перебудовуватися відповідно до норм української мови, впливаючи на ритм, темп та інтонаційну організацію тексту.

Індивідуальний стиль Фредріка Бакмана базується на поєднанні лексичної простоти, синтаксичної ритмічності, прихованої іронії, афористичності та недомовленості. Ці риси переважно зберігаються в українських перекладах, хоча окремі маркери зазнають трансформацій, зумовлених особливостями мовної системи та перекладацькими рішеннями.

Отже, збереження авторського стилю у перекладі є відносним і багатофакторним процесом. Аналіз маркерів стилю дозволяє простежити, які елементи авторської манери відтворюються стабільно, а які потребують адаптації, та глибше оцінити якість художнього перекладу в контексті міжкультурної комунікації.

РОЗДІЛ 3. МАРКЕРИ СТИЛЮ ПЕРЕКЛАДАЧА В ШВЕДСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНІХ ПЕРЕКЛАДАХ

3.1 Індивідуальний стиль перекладача та його вплив на текст

Індивідуальний стиль перекладача, хоча часто сприймається як другорядний щодо авторського, на практиці формує окремий рівень текстової організації, оскільки будь-яке перекладацьке рішення неминуче проходить через призму мовного досвіду, інтуїції та професійних звичок перекладача, і саме ці чинники поступово створюють впізнавану манеру відтворення тексту, яка іноді стає майже невидимою, але стабільно присутньою [Томнюк, Дяків, Колесник 2020, с. 29]. У процесі перекладу художнього тексту перекладач постійно балансує між двома системами – оригінальною та цільовою, і це балансування рідко буває нейтральним, оскільки навіть прагнення до максимальної точності призводить до вибору конкретних граматичних, лексичних або синтаксичних структур, які вже самі по собі відображають певний стиль перекладача [Saldanha 2011, с. 2-3, 17].

Індивідуальний стиль перекладача найяскравіше проявляється не у поодиноких рішеннях, а у повторюваних перекладацьких стратегіях, коли однакові типи конструкцій систематично передаються схожими способами, і саме ця повторюваність формує внутрішню єдність перекладеного тексту, яка іноді може навіть конкурувати з авторською.

Варто враховувати, що перекладач не лише передає зміст, а й інтерпретує текст, і ця інтерпретація завжди пов'язана з його власним мовним відчуттям, яке формується під впливом попереднього досвіду роботи з текстами, академічної підготовки та навіть особистих мовних уподобань, що робить переклад своєрідним вторинним авторським актом. Зіставлення перекладів різних фрагментів показує, що навіть при роботі з одним і тим самим автором перекладач може змінювати ступінь експресивності тексту, іноді підсилюючи емоційність через додаткові мовні засоби, а іноді навпаки – нейтралізуючи її для збереження стилістичної рівноваги, і ці коливання формують індивідуальний

перекладацький почерк. Вплив перекладача на текст не слід розглядати як випадкове відхилення, оскільки він є системним явищем, яке проявляється на всіх рівнях мовної організації, і саме ця системність дозволяє говорити про перекладача як про суб'єкта, що бере участь у формуванні нового стилістичного варіанту твору, який існує паралельно з оригіналом перекладача [Baker 2001, с. 245].

Таблиця 3.1

Рівні індивідуального стилю перекладача у художньому тексті

Рівень	Характеристика в перекладі	Можливий вплив на текст	Спостережуваний ефект
Лексичний	Схильність до стабільного вибору синонімів	Вирівнювання лексичного поля	Зменшення різноманіття авторських повторів
Синтаксичний	Упорядкування складних конструкцій	Спрощення або уніфікація структури	Зміна ритму оповіді
Стилістичний	Нейтралізація або підсилення емоційності	Переналаштування інтонації тексту	Зміщення тональності

Таблиця 3.1 демонструє, що індивідуальний стиль перекладача виявляється як системний набір повторюваних рішень, які впливають на різні рівні текстової організації та формують загальну стилістичну конфігурацію перекладу.

У перекладі художніх творів часто проявляється тенденція до нормалізації мовлення, коли текст наближається до звичних моделей цільової мови. Це може підвищувати читабельність, але водночас зменшувати особливості стилю оригіналу. В окремих випадках перекладач, навпаки, ускладнює текст, додаючи

уточнення або розгортаючи синтаксичні конструкції, щоб зробити імпліцитні зв'язки більш очевидними [Kraskowska 2018, с. 75].

Окремої уваги потребує ритмічна організація перекладного тексту, адже розбиття або об'єднання речень може змінювати інтонаційну структуру твору. Крім того, індивідуальний стиль перекладача виявляється у ступені експлікації інформації. Приховані або контекстуально зрозумілі елементи оригіналу в перекладі можуть ставати більш явними, що робить текст доступнішим, але менш багатозначним [Murtisari 2016, с. 68].

Таким чином, індивідуальний стиль перекладача є не випадковим набором мовних рішень, а системою повторюваних перекладацьких практик, які впливають на лексику, синтаксис, ритм та інтонацію тексту. Саме ця система визначає, як переклад зберігає або трансформує художній характер оригіналу в межах цільової мови.

3.2 Стратегії збереження стилю оригіналу

У перекладацькій практиці збереження стилю оригіналу не зводиться до механічного відтворення мовних одиниць, оскільки художній текст поєднує зміст, форму, ритм та інтонацію. Тому перекладач працює з системою рішень, спрямованих не лише на смислову точність, а й на відтворення стилістичного ефекту. Стратегія перекладу в цій роботі розуміється як система правил, цілей і засобів, які перекладач використовує у процесі перекладу, з метою виділити свій продукт перекладу серед інших перекладів. Тому вибір перекладацької стратегії безпосередньо впливає на те, як у перекладі зберігається або трансформується авторський стиль [Romaniuk, Zapotichna 2020, с. 126].

У контексті відтворення авторського стилю важливою є стратегія збереження функції мовного елемента, а не лише його формальної структури. Це означає, що перекладач передає не тільки слово чи синтаксичну конструкцію, а передусім їхній ефект у тексті. Такий підхід дозволяє уникати надмірної буквальності, яка може порушувати природність українського художнього мовлення.

Стратегія компенсації застосовується тоді, коли певний стилістичний ефект неможливо передати безпосередньо через відмінності між мовами. У такому разі перекладач може відтворити цей ефект в іншому місці тексту або іншими мовними засобами, зберігаючи загальний стилістичний тон твору [Klaudy 2008, с. 1]. Натомість стратегія мінімального втручання передбачає наближення перекладу до структури оригіналу, якщо це не порушує природності й зрозумілості цільового тексту.

У проаналізованих перекладах помітне поєднання кількох стратегій, а саме: функціональне відтворення, адаптації, компенсації та мінімального втручання. Вони не існують ізольовано, а взаємодіють у межах конкретного фрагмента. Саме ця взаємодія визначає, наскільки переклад здатний зберегти не лише зміст, а й стилістичну ідентичність першоджерела.

Таблиця 3.2

Основні стратегії збереження стилю оригіналу в перекладі

Стратегія	Опис застосування	Функція у перекладі	Вплив на стиль
Функціональне відтворення	Передача ефекту, а не форми	Збереження комунікативної ролі елементів	Підтримка авторської інтонації
Компенсація	Перенесення стилістичного ефекту в інше місце тексту	Балансування втрат	Часткове відновлення стилю
Мінімальне втручання	Обмеження змін у структурі тексту	Максимальне наближення до оригіналу	Збереження синтаксичної моделі
Адаптація	Пристосування до норм мови перекладу	Підвищення природності тексту	Можлива зміна стилістичного тону

Ритмічна еквівалентність	Збереження довжини та темпу речень	Відтворення інтонації	Підтримка наративного ритму
-----------------------------	--	--------------------------	-----------------------------------

Таблиця 3.2 узагальнює перекладацькі стратегії, які застосовуються для збереження стилю оригіналу, та демонструє, що їх ефективність залежить від поєднання мовних обмежень і інтерпретаційних рішень перекладача.

Подальше осмислення стратегій збереження стилю оригіналу дозволяє уточнити, що їх застосування ніколи не відбувається у чистому вигляді, оскільки перекладацький процес завжди передбачає поєднання кількох підходів одночасно, і саме ця комбінація визначає, наскільки переклад здатний утримати баланс між авторською манерою та нормами цільової мови. У практиці художнього перекладу часто спостерігається ситуація, коли перекладач свідомо обирає стратегію часткового наближення до оригіналу, зберігаючи ключові стилістичні маркери, але адаптуючи другорядні елементи, і така вибірковість дозволяє уникнути надмірної залежності від структури першоджерела та забезпечити природніше звучання перекладного тексту.

Стратегія контекстуального узгодження відіграє значну роль у збереженні стилю, оскільки перекладач змушений постійно враховувати не окремі речення, а їхнє місце у загальній структурі твору, і саме цей макрорівневий підхід дозволяє підтримувати цілісність інтонації навіть тоді, коли окремі мовні рішення відхиляються від оригінальної форми. Окремого аналізу потребує стратегія стилістичної компенсації, яка у складних випадках стає єдиним способом збереження емоційного ефекту, адже якщо певний прийом не має прямого відповідника в мові перекладу, перекладач переносить його функцію на інші елементи тексту, що дозволяє утримати загальну художню виразність, хоча й змінює її локальну реалізацію.

У процесі зіставлення різних перекладацьких рішень помітно, що стратегія редукції іноді використовується як інструмент оптимізації тексту, коли надлишкові або надто складні конструкції спрощуються, і хоча це покращує читабельність, воно може зменшувати щільність стилістичних маркерів,

характерних для оригіналу. Також слід враховувати, що стратегія посилення виразності застосовується у випадках, коли перекладач прагне компенсувати втрату імпліцитних значень, і тоді текст набуває більшої експліцитності, що змінює рівень інтерпретаційної відкритості, характерної для авторського стилю, але водночас робить зміст більш доступним для читача.

Отже, стратегії збереження стилю оригіналу функціонують як динамічна система взаємодії, у якій перекладач постійно здійснює балансування між точністю, адаптацією та інтерпретацією, і саме ця динаміка визначає межі можливого відтворення авторського стилю у перекладі.

3.3 Стилiстичнi трансформацiї та адаптацiї пiд культурний контекст українського читача

У процесі перекладу художніх текстів стилістичні трансформації виникають як наслідок взаємодії двох мовних систем, кожна з яких має власні норми лексичного добору, синтаксичної організації та інтонаційного оформлення висловлювання. Саме тому перекладач не завжди може буквально відтворити форму оригіналу, навіть якщо основний зміст фрагмента зберігається. У проаналізованих перекладах творів Фредріка Бакмана це особливо помітно у випадках передачі лексичних повторів, образної лексики, парцеляції, синтаксичного паралелізму та недомовленості.

Найбільш помітні трансформації виявляються там, де стилістичний ефект залежить не лише від значення окремого слова, а й від його місця в системі тексту. Це стосується образної лексики, парцеляції, синтаксичного паралелізму та недомовленості. У таких випадках перекладач балансує між збереженням авторської манери та природністю українського тексту.

Стилiстичнi трансформацiї та адаптацiї у перекладi виступають як необхідний механiзм культурного посередництва, у межах якого перекладач балансує між збереженням авторської iндивiдуальностi та забезпеченням

зрозумілості для цільової аудиторії, і саме цей баланс визначає остаточний вигляд перекладного тексту.

Таблиця 3.3

Основні стилістичні трансформації у перекладі та їх культурна адаптація

Тип трансформації	Суть змін у перекладі	Причина застосування	Вплив на стиль
Культурна адаптація	Заміна або пояснення реалій	Різниця культурних контекстів	Зменшення імпліцитності
Експлікація	Додавання пояснювальних елементів	Підвищення зрозумілості	Збільшення деталізації
Нейтралізація	Ослаблення культурно маркованих елементів	Універсалізація тексту	Вирівнювання стилю
Лексична заміна	Використання функціональних відповідників	Відсутність прямого еквівалента	Часткова зміна інтонації
Синтаксична перебудова	Зміна структури речення	Відповідність нормам мови перекладу	Зміна ритму тексту

Таблиця 3.3 демонструє, що стилістичні трансформації у перекладі мають системний характер і безпосередньо пов'язані з необхідністю адаптації тексту до культурного та мовного контексту українського читача.

Аналіз стилістичних трансформацій показує, що їхня природа не обмежується лише мовною заміною, оскільки у процесі перекладу може змінюватися не тільки форма висловлювання, а й спосіб створення стилістичного

ефекту. У проаналізованих фрагментах це особливо помітно у випадках лексичних повторів, образної лексики, синтаксичного паралелізму, парцеляції та недомовленості. Навіть тоді, коли основний зміст залишається відносно стабільним, зміна структури речення, добір іншого лексичного відповідника або послаблення повтору можуть впливати на ритм, емоційність і ступінь виразності авторського стилю.

Трансформації на рівні ритму тексту виникають тоді, коли в українському перекладі змінюється межа речення, порядок елементів або повторювана синтаксична структура. Об'єднання чи розділення речень може робити текст природнішим для українського читача, але водночас змінює паузи, темп і лаконічність оригіналу. Подібна ситуація спостерігається і в разі синтаксичного паралелізму, якщо повторювана структура урізноманітнюється, зміст фрагмента здебільшого зберігається, проте ритмічна симетрія може послаблюватися.

У процесі зіставлення текстів помітно, що деякі стилістичні ефекти, зокрема іронія та недомовленість, залежать не лише від лексики, а й від контексту та інтонаційної організації фрагмента. Іронія у більшості проаналізованих прикладів зберігається, однак окремі випадки демонструють послаблення комічного ефекту. Недомовленість також здебільшого передається, але може частково втрачати силу, якщо переклад робить прихований зміст більш очевидним.

Таким чином, стилістичні трансформації та адаптації у перекладі творів Бакмана функціонують як механізм відтворення авторського стилю засобами української мови. Вони дозволяють зберегти зміст і загальну емоційну спрямованість тексту, але можуть частково змінювати його ритм, експресивність, лаконічність, образну асоціативність або рівень недомовленості.

3.4 Порівняння маркерів стилю перекладача у різних перекладах одного автора

Порівняння перекладацьких рішень у межах творів одного автора дозволяє простежити не стільки окремий стиль перекладача, скільки способи відтворення

авторських маркерів у різних контекстах. У проаналізованих перекладах помітно, що лексичні маркери, зокрема розмовна лексика та лексичні повтори, здебільшого передаються функціонально, хоча в окремих випадках зазнають адаптації, пом'якшення або часткової втрати ритмічного ефекту.

Синтаксичні рішення демонструють більшу варіативність, оскільки структура речення часто змінюється відповідно до норм українського художнього мовлення. Це особливо помітно у випадках парцеляції, синтаксичного паралелізму, а також об'єднання або розділення речень. Навіть за умови збереження загального змісту такі трансформації можуть впливати на ритм, лаконічність та інтонаційну організацію тексту.

Таблиця 3.4

**Порівняння особливостей відтворення авторських маркерів у
перекладах творів Фредріка Бакмана**

Маркер стилю	«Folk med ångest / Тривожні люди»	«Björnstad / Ведмеже місто»	«Vi mot er / Ми проти вас»	Спостережу вана тенденція
Лексичні повтори	Частково зберігаються, іноді перебудовую ться	Переважно зберігаються	Частково зберігаються	Можлива втрата ритмічного ефекту
Розмовна лексика	Передається функціональ ними відповідника ми	Здебільшого зберігається	Іноді пом'якшується або змінює експресивність	Загалом стабільне відтворення

Образна лексика	Переважно зберігається	Переважно зберігається	Можлива часткова втрата асоціативності	Середній рівень збереження
Парцеляція	Часто зберігається	Переважно зберігається	Частково трансформується	Зміна ритму та пауз
Синтаксичний паралелізм	Здебільшого зберігається	Здебільшого зберігається	Іноді урізноманітнюється	Часткове послаблення ритмічної симетрії
Афористичність	Здебільшого зберігається	Здебільшого зберігається	Здебільшого зберігається	Високий рівень збереження
Іронія	Переважно зберігається	Іноді послаблюється комічний ефект	Переважно зберігається	Залежить від контексту
Недомовленість	Частково або переважно зберігається	Частково зберігається	Частково зберігається	Можлива експлікація підтексту

Таблиця 3.4 демонструє особливості відтворення авторських маркерів стилю у трьох українських перекладах творів Фредріка Бакмана. Порівняння показує, що перекладацькі рішення не є повністю однаковими для всіх типів маркерів, оскільки ступінь їх збереження залежить від мовної природи конкретного прийому та його функції у фрагменті.

Найстабільніше в перекладах відтворюються афористичні висловлювання та розмовна лексика, оскільки вони здебільшого мають функціональні відповідники в українській мові. Лексичні повтори також часто зберігаються, однак в окремих випадках можуть замінюватися синонімами або перебудовуватися, що послаблює ритмічний ефект оригіналу.

Більша варіативність спостерігається на рівні синтаксису. Парцеляція, синтаксичний паралелізм, а також об'єднання або розділення речень можуть змінюватися відповідно до норм українського художнього мовлення. Такі трансформації не завжди порушують зміст фрагмента, проте впливають на ритм, темп і лаконічність висловлювання.

Окрему групу становлять стилістичні маркери, зокрема іронія та недомовленість. Іронічний ефект у більшості випадків зберігається, однак окремі приклади демонструють можливе послаблення комічності. Недомовленість також переважно відтворюється, але може частково втрачати силу, якщо прихований зміст у перекладі стає більш очевидним.

Отже, результати аналізу дають підстави говорити про систему перекладацьких рішень, спрямованих на відтворення авторської манери Бакмана засобами української мови. Найбільші зміни стосуються ритму, синтаксичної організації, образної асоціативності та рівня недомовленості, тоді як афористичність і розмовна лексика загалом зберігаються стабільніше

Висновки до розділу 3

У межах третього розділу було проаналізовано перекладацькі рішення, спрямовані на відтворення авторських маркерів стилю Фредріка Бакмана в українських перекладах. Аналіз показав, що перекладний текст формується у взаємодії з оригіналом. З одного боку, він орієнтується на авторську манеру письма, а з іншого – адаптує її до норм української мови та художнього мовлення.

У процесі дослідження було встановлено, що перекладач використовує низку підходів до відтворення стилю оригіналу, зокрема функціональне відтворення, адаптацію, компенсацію та мінімальне втручання. Їх поєднання дозволяє зберігати не лише зміст, а й стилістичний ефект окремих фрагментів, хоча форма маркерів може змінюватися.

Аналіз стилістичних трансформацій показав, що найбільші зміни стосуються синтаксичної організації, ритму, образної асоціативності та рівня недовомовленості. Лексичні маркери, зокрема розмовна лексика та лексичні повтори, загалом відтворюються стабільніше, хоча окремі приклади демонструють пом'якшення експресивності або часткову втрату ритмічного ефекту.

Порівняння перекладів трьох творів Бакмана дозволило виявити варіативність перекладацьких рішень у передачі авторських маркерів. Ця варіативність проявляється насамперед у способах передачі парцеляції, синтаксичного паралелізму, образної лексики, іронії та недовомовленості. Водночас вона не дає підстав говорити про повністю самостійний стиль перекладача, а радше свідчить про систему рішень, спрямованих на функціональне відтворення авторської манери.

Отже, переклад художнього тексту можна розглядати як процес стилістичної реконструкції, у якому перекладач не лише передає зміст оригіналу, а й відтворює функцію його стилістичних маркерів засобами української мови.

Ступінь збереження авторського стилю залежить від балансу між точністю, природністю перекладного тексту та необхідністю адаптації окремих елементів.

ВИСНОВКИ

У межах проведеного дослідження було здійснено комплексний аналіз маркерів стилю автора та перекладача у шведсько-українських художніх перекладах, що дозволило розглянути стиль як багаторівневу систему мовних засобів, яка формується на перетині лексичних, синтаксичних і стилістичних характеристик та відображає індивідуальну манеру художнього письма.

Індивідуальний стиль автора є складним лінгвостилістичним явищем, яке не зводиться до окремих мовних одиниць, а реалізується через систему повторюваних моделей мовлення, що відображають особливості мислення, емоційного сприйняття та художнього бачення дійсності, і саме ці моделі функціонують як маркери стилю.

У процесі дослідження було встановлено, що маркери стилю можуть бути класифіковані за різними рівнями мовної організації, при цьому їх значність визначається не ізольованим використанням, а системністю та повторюваністю, що формує цілісну стилістичну структуру художнього тексту.

Практичний аналіз творів Фредріка Бакмана та їх українських перекладів показав, що лексичні маркери зберігаються відносно стабільно, тоді як синтаксичні та окремі стилістичні маркери зазнають більш суттєвих трансформацій, що зумовлено особливостями мовної системи перекладу та необхідністю адаптації тексту до норм української мови.

Переклад художнього тексту не є механічним відтворенням оригіналу, а являє собою процес стилістичної реконструкції, у межах якого перекладач інтерпретує авторський стиль і відтворює його засобами іншої мовної системи, що неминуче призводить до часткових змін ритму, синтаксичної організації та стилістичного ефекту окремих фрагментів тексту.

Перекладач виступає активним посередником між автором і читачем, оскільки саме його перекладацькі рішення визначають ступінь збереження авторських маркерів стилю та характер їх адаптації до норм цільової мови.

Отже, найстабільніше в перекладі відтворюються лексичні маркери, зокрема розмовна та образна лексика, тоді як найбільша варіативність спостерігається у передачі синтаксичного паралелізму, парцеляції та структури речень.

SAMMANFATTNING

Denna kandidatuppsats behandlar stilmarkörer hos den svenska författaren Fredrik Backman och deras återgivning i ukrainska översättningar. Studien bygger på en jämförande analys av originaltexterna *Björnstad*, *Vi mot er* och *Folk med ångest* samt deras ukrainska översättningar. Syftet med arbetet är att identifiera de viktigaste stilmarkörerna i Backmans författarskap och analysera hur dessa återges i översättning till ukrainska.

Aktualiteten i forskningen bestäms av det växande intresset för modern svensk litteratur i Ukraina samt behovet av att undersöka hur individuella stilistiska drag bevaras vid litterär översättning. Författarens stil utgör en viktig del av det konstnärliga verket, och dess överföring till ett annat språk är en av de mest komplexa uppgifterna inom översättningsvetenskapen. En analys av stilmarkörer gör det möjligt att undersöka inte bara de språkliga egenskaperna i originaltexten utan också översättarens roll i skapandet av den översatta texten.

Den teoretiska delen av arbetet ägnas åt begreppet individuell stil, stilmarkörer och deras klassificering. Genomgången av tidigare forskning visar att stilmarkörer kan uppträda på olika språkliga nivåer och att deras betydelse bestäms av regelbundenhet, systematik och funktion i texten. Särskild uppmärksamhet ägnas åt lexikala, syntaktiska och stilistiska markörer som tillsammans formar författarens individuella uttryckssätt.

Materialet för undersökningen utgörs av utvalda textfragment ur Fredrik Backmans romaner *Björnstad* (2016), *Vi mot er* (2017) och *Folk med ångest* (2019) samt deras ukrainska översättningar. Analysen genomfördes genom jämförelse mellan original och översättning med fokus på bevarande, transformation och funktionell återgivning av stilmarkörer.

Resultaten visar att de lexikala stilmarkörerna är relativt stabila i översättning. Särskilt gäller detta lexikala upprepningar, vardagligt språk och bildspråk. Lexikala upprepningar spelar en viktig roll i Backmans stil eftersom de skapar rytm, förstärker emotionella tillstånd och framhäver centrala teman i berättelsen. I flera fall ersätts dock

upprepningar med synonymer i de ukrainska översättningarna, vilket gör texten mer naturlig enligt målspråkets normer men samtidigt kan försvaga den rytmiska effekten.

Vardagligt språk utgör en annan viktig komponent i författarens stil. Genom enkla uttryck och talspråkliga formuleringar skapar Backman en känsla av närhet mellan berättaren, karaktärerna och läsaren. Analysen visar att denna grupp av stilmarkörer i de flesta fall återges framgångsrikt i översättning, även om vissa uttryck anpassas till ukrainska kulturella och språkliga förhållanden.

Även bildspråket spelar en betydande roll i författarens verk. Backmans metaforer och jämförelser bygger ofta på vardagliga erfarenheter och konkreta situationer snarare än på traditionellt poetiska uttrycksmedel. I översättning bevaras dessa bilder i stor utsträckning, men vissa förändringar förekommer när kulturella associationer eller språkliga skillnader kräver anpassning.

På den syntaktiska nivån identifierades flera återkommande stilmarkörer, framför allt parcellering och syntaktisk parallellism. Parcellering används för att skapa pauser, framhäva viktiga betydelser och öka den emotionella intensiteten i texten. Syntaktisk parallellism bidrar till rytmisk struktur och förstärker uttryckets retoriska verkan. Jämförelsen mellan original och översättning visar att dessa markörer ofta bevaras, men att de ibland förändras genom sammanslagning eller omstrukturering av meningar. Sådana förändringar påverkar textens rytm och tempo men leder inte nödvändigtvis till förlust av den övergripande stilistiska funktionen.

Bland de stilistiska markörerna identifierades framför allt ironi, aforistiska uttryck och underförståddhet. Ironin i Backmans verk bygger ofta på kontrasten mellan vardagliga observationer och djupare existentiella teman. Aforistiska formuleringar fungerar som koncentrerade uttryck för centrala idéer och värderingar i texten. Underförståddhet skapas genom att viktig information lämnas utsagd och överläts åt läsarens tolkning. Dessa markörer återges i regel framgångsrikt i översättning, även om graden av uttrycksfullhet ibland förändras.

Undersökningen visar att översättning av stil inte kan betraktas som en mekanisk överföring av språkliga former. I stället handlar det om en funktionell rekonstruktion där översättaren försöker bevara originalets stilistiska effekt med hjälp av målspråkets

resurser. Därför kan vissa formella förändringar vara nödvändiga för att uppnå samma kommunikativa och estetiska resultat.

Sammanfattningsvis visar analysen att Fredrik Backmans individuella stil kännetecknas av en kombination av lexikal enkelhet, syntaktisk rytm och emotionell återhållsamhet. De ukrainska översättningarna bevarar i stor utsträckning dessa egenskaper, även om vissa stilmarkörer genomgår anpassningar som påverkar textens rytm, uttrycksnivå eller grad av upprepning. Studien bekräftar att stilmarkörer är ett effektivt verktyg för att undersöka relationen mellan original och översättning och för att bedöma hur författarens individuella stil reproduceras i en annan språklig och kulturell kontext.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бриська О. Я. До питання про перекладацькі методи Миколи Зерова. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2014. Вип. 45. С. 199-202. URL: <https://lingvj.oa.edu.ua/articles/2014/n45/60.pdf> (дата звернення: 07.06.2026).
2. Етимологічний словник української мови : у 7 т. Т. 5 : Р-Т / Р. В. Болдирєв, В. Т. Коломієць, Т. Б. Лукіна, О. С. Мельничук, В. Г. Складенко, І. А. Стоянов, А. М. Шамота. Київ : Наукова думка, 2006. С. 415. URL: <https://www.inmo.org.ua/library.html> (дата звернення: 07.06.2026).
3. Залужна М. В. Імпліцитне вираження невизначеності в англійськомовних художніх текстах постмодернізму. Нова філологія. 2023. № 90. С. 40-47. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/4b1c/77dcf1b04da54ea08075066448c569a3e59f.pdf> (дата звернення: 07.06.2026).
4. Мельник Л. О. Лексико-синтаксичні та стилістичні особливості оригіналу та перекладу роману Г. Бюлля «Груповий портрет з дамою». Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. 2020. № 1, ч. I. С. 172-177.
5. Миколишена Т. В. Творча особистість перекладача як суб'єкта міжкультурного посередництва. Сучасний стан і перспективи лінгвістичних досліджень та проблеми перекладу : зб. наук. праць / за заг. ред. М. В. Полховської, Н. Д. Борисенко, Ю. М. Нідзельської. Житомир : Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2017. С. 1-3.
6. Мосій І., Білик О. Функціонування лексичного повтору в художньому дискурсі. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2022. Т. 25. С. 10-13. URL: <https://apfp.khmnu.edu.ua/index.php/apfp/article/view/88/89> (дата звернення: 07.06.2026).

7. Сазикіна Т. П. Експресивні особливості синтаксичного паралелізму в мовотворчості Григора Тютюнника. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2020. № 45, т. 1. С. 105-108.
8. Сучасний художній дискурс: мовностилістичний вимір : колективна монографія / за ред. Ж. В. Колоїз. Кривий Ріг : Видавець Р. А. Козлов, 2025. 408 с. URL: https://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11615/1/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%85%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D1%96%D0%B9%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81_%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
9. Тацакович У. Індивідуальний перекладацький стиль та параметри його аналізу. Folium. 2023. Спецвип. С. 144-149.
10. Томнюк Л. М., Дяків Н. Р., Колесник Н. Є. Ідіостилі автора і перекладача як фактори впливу на переклад поезії Буковини. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. 2020. Т. 31(70), № 3, ч. 3. С. 37-42. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/part_3/8.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
11. Українська мова : енциклопедія / В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк, Є. А. Карпіловська, І. Р. Вихованець, П. Ю. Гриценко та ін. Київ : Українська енциклопедія, 2004. С. 653. URL: <https://archive.org/details/UkrMovEnts/page/5/mode/2up> (дата звернення: 07.06.2026).

12. Шевченко Т. В. Парцеляція в художньому дискурсі як вияв авторизації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2021. № 49, т. 2. С. 41-44. URL: https://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v49/part_2/12.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
13. Alaghbary G. S. Style and Stylistics. Introducing Stylistic Analysis. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2022. P. 3. URL: https://www.researchgate.net/publication/373558734_Introducing_Stylistic_Analysis_Practising_the_Basics (дата звернення: 07.06.2026).
14. Alosyna M. Author's Idiosyncrasy, Linguistic and Translation Aspects. Rev. EntreLínguas. 2022. Vol. 8, No. 00. Article e022049. P. 1-22. DOI: <https://doi.org/10.29051/el.v8i00.16660>. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41675/1/M_Alosyna_Revista.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
15. Baker M. Towards a Methodology for Investigating the Style of a Literary Translator. Target. 2000. Vol. 12, No. 2. P. 241-266. DOI: <https://doi.org/10.1075/target.12.2.04bak>. URL: https://www.researchgate.net/publication/233558574_Towards_a_Methodology_for_Investigating_the_Style_of_a_Literary_Translator (дата звернення: 07.06.2026).
16. Brooks C., Warren R. P. Understanding Poetry. New York : Holt, 1950. 799 p. URL: https://archive.org/details/understandingpoe00broo_1 (дата звернення: 07.06.2026).
17. Butkuvienė K., Petrulionė L. Translation Peculiarities of Slanguage. Kalbų studijos / Studies about Languages. 2010. No. 16. P. 39-43. DOI: <https://doi.org/10.5755/j01.sal.1.16.43360>. URL: <https://scispace.com/pdf/translation-peculiarities-of-slanguage-4uefnl43k4.pdf> (дата звернення: 07.06.2026).
18. Eder M. Style-Markers in Authorship Attribution: A Cross-Language Study of the Authorial Fingerprint. Studies in Polish Linguistics. 2011. Vol. 6. P.

- 99-114. URL:
https://ejournals.eu/en/journal_article_files/full_text/018ecec1-46ce-719e-af43-df8ff955dba5/download (дата звернення: 07.06.2026).
19. Eder M., Kestemont M., Rybicki J. Stylometry with R: A Package for Computational Text Analysis. *The R Journal*. 2016. Vol. 8, No. 1. P. 107-121. URL: <https://journal.r-project.org/articles/RJ-2016-007/RJ-2016-007.pdf> (дата звернення: 07.06.2026).
20. Ekholm M. Examining the Translator's Solutions in Backman's *And Every Morning the Way Home Gets Longer and Longer* : master's thesis. Åbo : Åbo Akademi University, 2022. URL: https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/186413/ekholm_miranda.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
21. Goodman N. The Status of Style. *Critical Inquiry*. 1975. Vol. 1, No. 4. P. 799-811. DOI: <https://doi.org/10.2307/1342849>. URL: https://monoskop.org/images/d/d2/Goodman_Nelson_1975_The_Status_of_Style.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
22. Havránek B. The Functional Differentiation of the Standard Language. *A Prague School Reader on Esthetics, Literary Structure, and Style* / ed. by P. Garvin. Washington : Georgetown University Press, 1964. P. 3-16. URL: https://monoskop.org/images/3/3a/A_Prague_School_Reader_on_Esthetics_Literary_Structure_and_Style_1964.pdf (дата звернення: 07.06.2026).
23. Herrmann J. B., van Dalen-Oskam K., Schöch C. Revisiting Style, a Key Concept in Literary Studies. *Journal of Literary Theory*. 2015. Vol. 9, No. 1. P. 25-52. URL: https://www.researchgate.net/publication/273895700_Revisiting_Style_a_Key_Concept_in_Literary_Studies (дата звернення: 07.06.2026).
24. Jobert M. Soundscapes and Narrative Silence. *Études de stylistique anglaise*. 2018. No. 12. DOI: <https://doi.org/10.4000/esa.528>. URL: <https://journals.openedition.org/esa/528> (дата звернення: 07.06.2026).

25. Karlgren J. Textual Stylistic Variation: Choices, Genres and Individuals. The Structure of Style: Algorithmic Approaches to Understanding Manner and Meaning / ed. by S. Argamon, K. Burns, S. Dubnov. Berlin ; Heidelberg : Springer, 2010. P. 113-125. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-642-12337-5_6. URL: <https://arxiv.org/pdf/2205.00510> (дата звернення: 07.06.2026).
26. Klaudy K. Compensation in Translation. "...mit den beiden Lungenflügeln atmen": Zu Ehren von János Kohn / ed. by P. Szatmári, D. Takács. München : LINCOM, 2008. P. 163-175. URL: https://www.researchgate.net/publication/316490724_Compensation_in_Translation (дата звернення: 07.06.2026).
27. Kolowich S. The Professor Who Declared, It's J. K. Rowling. The Chronicle of Higher Education. 2013. July 29. URL: <https://www.chronicle.com/article/the-professor-who-declared-its-j-k-rowling/> (дата звернення: 07.06.2026).
28. Kraskowska E. Universals of Translation. Forum of Poetics. 2018. No. 14. P. 74-76. URL: <https://fp.amu.edu.pl/universals-of-translation/> (дата звернення: 07.06.2026).
29. Mai A.-M. An Overview of Nordic Prose Fiction since 1945. Nordics.info. Aarhus University, 2019. URL: <https://nordics.info/show/artikel/preview-an-overview-of-nordic-prose-fiction-since-1945> (дата звернення: 07.06.2026).
30. Murtisari E. T. Explication in Translation Studies: The Journey of an Elusive Concept. Translation & Interpreting. 2016. Vol. 8, No. 2. P. 64-81. DOI: <https://doi.org/10.12807/ti.108202.2016.a05>. URL: https://www.researchgate.net/publication/306209161_Explication_in_Translation_Studies_The_journey_of_an_elusive_concept (дата звернення: 07.06.2026).

31. Newmark P. A Textbook of Translation. New York : Prentice Hall, 1988. P. 39-43. URL: <https://www.scribd.com/document/975142435/A-textbook-of-translation-Peter-Newmark-Z-Library-1> (дата звернення: 07.06.2026).
32. Nida E. Language and Culture: Contexts in Translating. Shanghai : Shanghai Foreign Language Education Press, 2001. P. 91-92. URL: <https://www.scribd.com/document/783305215/Language-and-Culture-Contexts-in-Translating-%E8%AF%AD%E8%A8%80%E4%B8%8E%E6%96%87%E5%8C%96%E7%BF%BB%E8%AF%91%E4%B8%AD%E7%9A%84%E8%AF%AD%E5%A2%83-Eugene-a-Nida-Z-Library#download> (дата звернення: 07.06.2026).
33. Nygren A. Djur, djurmetaforer och naturen i periferin i Fredrik Backmans Björnstad. Nordlit. 2025. Vol. 53, No. 1. P. 1-23. URL: https://www.researchgate.net/publication/392354852_DjurDjurmetaforer_och_naturen_i_periferin_i_Fredrik_Backmans_Bjornstad (дата звернення: 07.06.2026).
34. Robinson J. M. General and Individual Style in Literature. The Journal of Aesthetics and Art Criticism. 1984. Vol. 43, No. 2. P. 147-158. URL: https://www.academia.edu/33804292/General_and_Individual_Style_in_Literature (дата звернення: 07.06.2026).
35. Robinson J. M. Style and Personality in the Literary Work. The Philosophical Review. 1985. Vol. 94, No. 2. P. 227-247. URL: https://www.academia.edu/33804292/General_and_Individual_Style_in_Literature (дата звернення: 07.06.2026).
36. Romaniuk O. M., Zapotichna R. A. The Notion of Translation Strategy: The Main Principles. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2020. № 45, т. 1. С. 125-128. DOI: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2020.45-1.30>. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3620/1/Romaniuk_Zapotichna.pdf (дата звернення: 07.06.2026).

37. Saldanha G. Translator Style: Methodological Considerations. *The Translator*. 2011. Vol. 17, No. 1. P. 25-50. DOI: <https://doi.org/10.1080/13556509.2011.10799478>. URL: https://www.researchgate.net/publication/290298127_Translator_Style_Methodological_Considerations (дата звернення: 07.06.2026).
38. Smalley N. Sweden: A Journey in Literature. *The Riveter: Riveting Nordic Writing*. Edition Three / ed. by R. Goldsmith, W. Camel. European Literature Network, 2017. P. 39-40. URL: <https://www.eurolitnetwork.com/wp-content/uploads/2017/10/NordicRiveterFINAL.pdf> (дата звернення: 07.06.2026).
39. Stamatatos E. Authorship Attribution Using Text Distortion. *Proceedings of the 15th Conference of the European Chapter of the Association for Computational Linguistics*. 2017. P. 1138-1149. URL: https://www.researchgate.net/publication/318742537_Authorship_Attribution_Using_Text_Distortion (дата звернення: 07.06.2026).
40. Szczeńniak D. The Art of Literary Precision: On the Specificity of Aphoristic Style. *Stil / Style*. 2008. No. 7. P. 61-68. URL: https://www.academia.edu/1763146/The_art_of_literary_precision_On_the_specificity_of_aphoristic_style (дата звернення: 07.06.2026).
41. Venuti L. *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London ; New York : Routledge, 1995. P. 20. URL: https://www.academia.edu/19224281/The_Translator_s_Invisibility_A_History_of_Translation (дата звернення: 07.06.2026).
42. Walton K. Style and the Products and Processes of Art. *The Concept of Style* / ed. by B. Lang. Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 1979. P. 45-66. URL: <https://archive.org/details/conceptofstyle0000unse/page/144/mode/2up> (дата звернення: 07.06.2026).

43. Wollheim R. Pictorial Style: Two Views. The Concept of Style / ed. by B. Lang. Philadelphia : University of Pennsylvania Press, 1979. P. 129-145.
URL:
<https://archive.org/details/conceptofstyle0000unse/page/144/mode/2up>
(дата звернення: 07.06.2026).
44. Yang W. Brief Study on Domestication and Foreignization in Translation. Journal of Language Teaching and Research. 2010. Vol. 1, No. 1. P. 77-80.
DOI: <https://doi.org/10.4304/jltr.1.1.77-80>. URL:
<https://www.academypublication.com/issues/past/jltr/vol01/01/11.pdf>
(дата звернення: 07.06.2026).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

- 45.Бакман Ф. Ведмеже місто. Київ : Книголав, 2023. 432 с.
- 46.Бакман Ф. Ми проти вас. Київ : Книголав, 2023. 488 с.
- 47.Бакман Ф. Тривожні люди. Київ : Книголав, 2022. 360 с.
- 48.Backman F. Björnstad. Stockholm : Forum, 2016. 387 s.
- 49.Backman F. Folk med ångest. Stockholm : Forum, 2019. 313 s.
- 50.Backman F. Vi mot er. Stockholm : Forum, 2017. 405 s.

ДОДАТКИ

Додаток А

Маркери стилю автора та їх відтворення в українському перекладі
Джерела уривків: усі 100 фрагментів взято з трьох творів Фредріка Бакмана у шведських оригіналах та їх українських перекладах.

Розподіл за творами: № 1–50 – «Björnstad» / «Ведмеже місто» ;

№ 51–75 – «Vi mot er» / «Ми проти вас» ;

№ 76–100 – «Folk med ångest» / «Тривожні люди».

№	Фрагмент шведського оригіналу	Український переклад	Тип маркера стилю
1	<i>Bank-bank-bank-bank-bank.</i>	Бах-бах-бах-бах-бах.	Лексичний (лексичний повтор)
2	<i>Dag efter dag efter dag.</i>	Одного й того самого – і так день за днем.	Лексичний (лексичний повтор) та синтаксичний (синтаксичний паралелізм)
3	<i>Mamman älskar en man som älskar en plats som älskar en sport.</i>	Мама любить чоловіка, який любить місто, в якому люблять спорт.	Лексичний (лексичний повтор)
4	<i>År för år har de hört pojken kropp växa, bankandet har blivit hårdare och hårdare, snabbare och snabbare.</i>	Рік за роком сусіди чули, як міцнішає хлопчичове тіло – стукіт його ударів ставав щоразу сильнішим і швидшим.	Лексичний (лексичний повтор)
5	<i>Tacksam, tacksam, tacksam. Det är mammors uppgift.</i>	Дякувати, дякувати, дякувати. Таке вже завдання у матерів.	Лексичний (лексичний повтор)

6	<i>En gång till. En gång till. En gång till.</i>	<i>Ще раз. І ще раз. І ще.</i>	Лексичний (лексичний повтор)
7	<i>Som om en full jätte försökt pissa sitt namn i snön.</i>	<i>Ніби якийсь п'яний веле- тень, пісяючи на сніг, спробував написати власне ім'я.</i>	Лексичний (розмо- вна лексика)
8	<i>Måste ha varit en jävla förlossning för morsan.</i>	<i>Ото намучилася твоя мати, коли народжувала тебе.</i>	Лексичний (розмо- вна лексика)
9	<i>Vad är du? Feg?</i>	<i>Ти що, слабак?</i>	Лексичний (розмо- вна лексика)
10	<i>Vafan?</i>	<i>От чорт!</i>	Лексичний (розмо- вна лексика)
11	<i>Shit vad alla tjatar om juniorlaget alltså, ni vet att det bara är ett dumt spel va? Ingen bryr sig på riktigt!</i>	<i>Чорт, як усі вже зама- хали з цим матчем... Ви що, не розумієте – це про- сто дурна гра? Ніхто всерйоз навіть не перей- мається!</i>	Лексичний (розмо- вна лексика)
12	<i>Han blir knäpp!</i>	<i>Він здуріє!</i>	Лексичний (розмо- вна лексика)
13	<i>Skridskorna har aldrig känts främmande för hans kropp, tvärtom, det är när han kör ner fötterna i vanliga skor som det känns som när sjömän stiger i land.</i>	<i>Він завжди відчував ко- взани невіддільними від свого тіла і коли запихав ноги у звичайні черевики, то почувався ніби моряк, який ступив на сушу.</i>	Лексико-стилісти- чний (образна лек- сика)

14	<i>Om det finns något kvar, mer än fastighetsvärden som sjunker i takt med temperaturen.</i>	<i>І чи залишилося тут щось, окрім ціни на нерухомість, яка, схоже, падає синхронно з температурою.</i>	Лексико-стилістичний(образна лексика)
15	<i>Så klubben är mer än en klubb, den är ett kungarike som de starkaste männen i skogen slåss om makten över, och det finns ingen plats för Sune där.</i>	<i>Тому клуб є не просто клубом, а королівством, за владу в якому ведуть боротьбу найсильніші чоловіки в лісі, і для Суне там більше нема місця.</i>	Лексико-стилістичний(образна лексика)
16	<i>Stackars Peter vet förmodligen inte ens om det än, men de kommer tvinga honom att verkställa uppsägningen, att vara den som håller i yxan och förklarar det i media efteråt.</i>	<i>Бідолашний Петер, мабуть, навіть нічого не знає, але вони змусять його провести це звільнення, стати тим, хто здійснює сокиру, а потім буде давати пояснення для журналістів.</i>	Лексико-стилістичний(образна лексика)
17	<i>Tystnaden i Björnstad har alltid sällskap av skammen.</i>	<i>Мовчання у Бйорнстаді завжди супроводжує сором.</i>	Лексико-стилістичний(образна лексика)
18	<i>Amat är inte där än, han är bara femton, men kanske nästa säsong. Om han gör allt som krävs.</i>	<i>Амат туди ще не потрапив, йому лише п'ятнадцять, але, може, вдасться наступного сезону. Якщо виконає всі вимоги.</i>	Синтаксичний (парцеляція)

19	<i>Det skulle bara vara viktigt för ekonomin. För stoltheten. För överlevnaden.</i>	<i>Ця гра важлива для економіки. Для почуття гордості. Для виживання.</i>	Синтаксичний (парцеляція)
20	<i>Den som är ärlig kan svikats av andra. Var ärlig ändå. Den som är vänlig kan baktalas av andra. Var vänlig ändå.</i>	<i>Якщо ти чесний, люди можуть обдурити тебе. Однаково будь чесним. Якщо ти людяний, люди можуть обмовити тебе. Однаково будь людяним.</i>	Синтаксичний паралелізм
21	<i>Sent en kväll i slutet av mars tog en tonåring ett dubbelpipigt hagelgevär i handen, gick rakt ut i skogen, satte vapnet mot en människas panna och tryckte av.</i>	<i>Пізнього вечора наприкінці березня одна людина взяла двоствольну рушницю, пішла у ліс, поставила дуло до чола іншої людини й звела курок.</i>	Синтаксичний (довжина речень)
22	<i>Han har alltid varit kortast i alla lag, aldrig haft muskler som de andra spelarna, aldrig skjutit lika hårt.</i>	<i>Він завжди був найнижчим у всіх командах, ніколи не мав таких м'язів, як інші гравці, ніколи не бив з такою силою, як вони.</i>	Синтаксичний паралелізм
23	<i>Bara allt. Det kommer bara krävas hans allt.</i>	<i>Потрібно все. Вимога одна: весь ти.</i>	Синтаксичний (парцеляція)
24	<i>Jag vet. Men vi är en stad mitt i skogen. Vi har ingen turism, ingen</i>	<i>Я знаю. Але ми живемо в місті посеред лісів. Тут немає туризму, чи шахти,</i>	Синтаксичний (парцеляція)

	<i>gruva, ingen högteknologisk industri. Vi har mörker, kyla och arbetslöshet. Om vi kan göra den här stan exalterad igen, över vad som helst, då är vi lyckligt lottade. Jag vet att du inte är härifrån, älskling, det är inte din stad, men se dig omkring: Arbetsplatserna slår igen. Kommunen stramar åt.</i>	<i>чи високотехнологічної промисловості. Тут лише темрява, холод і безробіття. Якщо нам вдасться змусити це місто знову чимось захопитися, то нам випав щасливий жереб. Люба, я знаю, що ти не з цих країв і це не твоє місто, але подивися навколо. Робочих місць усе менше. Місцева влада затягує паски.</i>	
25	<i>Han var två och ett halvt när han åkte skridskor första gången, tre när han fick sin första klubba, när han var fyra var han överlägsen femåringarna, när han var fem var han bättre än sjuåringarna.</i>	<i>Тому було два з половиною роки, коли він уперше проїхався на ковзанах, у три роки він отримав свою першу ключку, в чотири міг узяти гору над п'ятирічним гравцем, а в п'ять грав краще за семирічних.</i>	Синтаксичний паралелізм
26	<i>Bara så viktig att</i> landets bästa juniorlag skulle göra resten av landet påmint om den här platsens existens igen. <i>Bara så viktig att</i>	<i>Ta тому, що</i> найкраща молодіжна команда ще раз нагадає всій країні про існування свого міста. <i>І тому, що</i> політики в цьому регіоні,	Синтаксичний паралелізм та частково парцеляція

	<i>politikerna i regionen kanske skulle satsa pengar på att lägga ett eget hockeygymnasium här istället för borta i Hed, så att de största talangerna i den här delen av landet skulle vilja flytta till Björnstad istället för till storstäderna. Så att ett A-lag fullt av egna produkter skulle kunna ta sig till högsta serien igen, locka hit de stora sponsorerna på nytt, få kommunen...</i>	<i>можливо, виділять гроші на будівництво хокейної гімназії саме тут, а недесь у Геді, – щоб найбільші таланти у цій частині країни не-реїжджали до Бйорнстада, а не у великі міста. А тоді найкраща місцева команда зі своїми хлопцями знову дістанеться вищої ліги, знову залучить до фінансування великих спонсорів, у регіоні побудують...</i>	
27	– Har du sett Volvo-nycklarna, Leo? – Fråga mamma. – Var är mamma då? – Fråga Maya. – ÄLSKLING?	– Лео, ти не бачив ключів від «вольво»? – Запитай у мамі. – А де мама? – Запитай у Майї. – ЛЮБА!	Синтаксичний довжина речень (мінімалістичні діалоги)
28	<i>Det tar resten av dygnet. Hockey är enkelt att förstå på det sättet, det kan aldrig bli en del av</i>	<i>Ці справи забирають решту доби. З такої перспективи хокей зрозуміти просто. Він не може бути частиною твого</i>	Синтаксичний (парцеляція)

	<i>ditt liv. Det måste vara hela.</i>	<i>життя. Хокей – це і є все життя.</i>	
29	<i>Några av männen i rummet var med då, några inte, men alla har beslutat att de ska tillbaka. Det här ska inte längre vara en stad som glöms bort i de lägre divisionerna, de ska till eliten igen, de ska utmana de största.</i>	<i>Хтось із присутніх у кімнаті чоловіків є на фото, когось немає, але всі вони вирішили, що цього разу повернуться за перемогою. Бйорнстад більше не буде тим містом, що поринає у забуття в нижчих лігах, вони знову стануть елітою, вони кинуть виклик найсильнішим.</i>	Синтаксичний паралелізм
30	<i>Vi pratade. Vi pratar nu. Vi gör inget annat än pratar.</i>	<i>Ми говорили. Ми зараз говоримо. Тільки й робимо, що говоримо.</i>	Синтаксичний паралелізм (одне й те ж дієслово)
31	<i>Det som överraskar. Det som förändrar allt.</i>	<i>Те, що дивує. Те, що все змінює.</i>	Синтаксичний паралелізм + парцеляція
32	<i>Samma övning, samma rörelse, tills reaktionen blir en instinkt fastbränd i ryggmärgen.</i>	<i>Одна й та сама вправа, один і той самий рух – аж поки реакція не стане інстинктивно викарбуваною в спинному мозку.</i>	Синтаксичний паралелізм
33	<i>Hej då ungar, var snälla mot pappa! Eller ganska snälla, i alla fall!</i>	<i>Діти, будьте і чемно слухайтесь тата! Добре, просто слухайтесь!</i>	Стилістичний іронія

34	<i>Det här är historierna om hur vi hamnade där</i>	<i>Ця історія про те, як ми до цього дійшли</i>	Стилістичний афористичність
35	<i>"Välkommen till Björnstad – Vi vill lite mer!" Vinden och snön tog några år på sig att piska bort ordet "mer".</i>	<i>«Ласкаво просимо до Бйорнстада – тут прагнуть трохи більшого!». За кілька років вітри й заметілі витерли слово «більшого».</i>	Стилістичний іронія
36	<i>Lita aldrig på folk som inte har någonting i livet som de älskar fullständigt okontrollerat</i>	<i>Ніколи не довіряй людині, якщо в її житті нема нічого, що вона безтямно любить</i>	Стилістичний афористичний
37	<i>Det är början av mars i Björnstad, och ingenting har hänt än.</i>	<i>Початок березня у Бйорнстаді, ще нічого не сталося.</i>	Стилістичний недововленість
38	<i>Det är bara inte ... bara det. Inte alltid.</i>	<i>Але ж не лише... не лише так. Не завжди</i>	Стилістичний недововленість
39	<i>Björnstad Hockeys kaffemaskin är i större behov av rengöring än klubbdirektören, så ingen har kommit för innehållet i kopparna.</i>	<i>Кавоварка хокейного клубу Бйорнстада потребувала чищення більше за директора, тому ніхто з присутніх не прийшов сюди заради того, що було наливо в горнятка.</i>	Стилістичний іронія
40	<i>Vi behöver en sportchef som är en stövel. Inte en toffel.</i>	<i>Нам потрібен спортивний директор, який буде як чобіт. А не як тапок.</i>	Стилістичний іронія

41	<i>Hockey är enkelt att förstå på det sättet, det kan aldrig bli en del av ditt liv. Det måste vara hela.</i>	<i>Hockey är enkelt att förstå på det sättet, det kan aldrig bli en del av ditt liv. Det måste vara hela.</i>	Стилістичний афористичний а також синтаксичний розділення речень
42	<i>Det är mammors uppgift. Men barns uppgift är att drömma.</i>	<i>Таке вже завдання у матерів. А в дітей завдання мріяти.</i>	Стилістичний афористичність
43	<i>Vi vet allihop vad han känner för Sune, men vi kan inte låta det komma ut i media att det finns en intern konflikt här.</i>	<i>Ми всі знаємо його ставлення до Суне, але не можна допустити, щоб ЗМІ дізналися, що в нас тут внутрішній конфлікт.</i>	Стилістичний недововленість
44	<i>Folk som tror att de är bra tränare blir det aldrig.</i>	<i>Той, хто вважає себе добрим тренером, ніколи ним не стане.</i>	Стилістичний афористичність
45	<i>Vilja slår alltid klass.</i>	<i>Воля завжди перемагає клас.</i>	Стилістичний афористичність
46	<i>Varför man bryr sig om idrott? För att den berättar historier.</i>	<i>Чому люди переймаються спортом? Тому що він розповідає історії.</i>	Стилістичний афористичність
47	<i>Ingen vet riktigt hur gammal Sune är, han är den där sortens man som verkar ha varit sjuttio år i åtminstone tjugo år och inte ens han själv minns exakt under hur många</i>	<i>Ніхто не знає точно віку Суне – він з тих чоловіків, які виглядають на сімдесят упродовж принаймні двадцяти останніх років, та й сам він не пам'ятає, скільки років пропрацював</i>	Стилістичний іронія

	<i>av dem han varit A-lagstränare.</i>	<i>тренером основної команди.</i>	
48	<i>Som hur en plats där alla fiskar kan ha exakt noll sushirestauranger, eller varför människor som är hårda nog att bosätta sig i ett klimat som knappt vilda djur uthärdar aldrig bara kan säga rakt ut vad de menar.</i>	<i>Наприклад, чому в місті, де всі ловлять рибу, немає жодного суши-ресторану, або чому настільки міцні люди, що живуть у таких кліматичних умовах, де ледве витримують дикі звірі, ніколи не можуть прямо сказати те, що думають?</i>	Стилістичний іронія
49	<i>För att hans liv kommer bli tyst utan den.</i>	<i>Тому що без нього в житті западе тиша.</i>	Стилістичний недовolenість
50	– Vem är det där? – Amat. En av femtonåringarna i pojklaget. – Vad gör han här såhär tidigt på morgonen? – Han är här varje morgon.	– Хто це там? – Ама. Один із п'ятнадцятилітніх, що в дитячій команді. – Що він тут робить так рано? – Він приходить сюди щоранку.	Стилістично-синтаксичний (недовolenість та мінімалістичний діалог)
51	<i>Om du hade varit rädd, om du hade tvingats välja sida, om du vetat vad du måste offra. Du kanske inte är så modig som du</i>	<i>Коли страшно, коли мусиш вибирати, на чиєму ти боїш, коли знаєш, чим доведеться пожертвувати, ти не такий уже й відважний, як гадаєш. І,</i>	Лексичний (лексичний повтор) + синтаксичний паралелізм/парцеляція

	<i>tror. Du kanske inte är så olik oss som du hoppas.</i>	<i>напевно, не так уже й відрізняєшся від нас, як тобі здавалося.</i>	
52	<i>Inte mycket. Bara allt. Bara exakt allt.</i>	<i>Та небагато – просто все. Саме так – усе.</i>	Лексичний (лексичний повтор)
53	<i>Vi är inte korkade, inte giriga, du kan säga mycket skit om Björnstad men folket här är hårda och hårt arbetande</i>	<i>Ми не тупі й не скнари, про Бйорнстад можна сказати багато паскудства, але тутешній народ – міцний і працьовитий.</i>	Лексичний (розмовна лексика)
54	<i>– Kanske när jag är gammal. – Hur gammal? – Typ 30.</i>	<i>– Можливо, коли по-старію. – «Постарію» – це коли? – Ну, в тридцять років.</i>	Лексичний (розмовна лексика)
55	<i>Pissa inte på mitt ben och säg att det regnar!</i>	<i>Ти ж мені люриш на ногу, а кажеш, що дощ паде!</i>	Лексичний (розмовна лексика)
56	<i>Det var de som skrev på nätet att Maya "förtjänade det" och att Kevin uppenbarligen var oskyldig för "vem fan skulle ens ta i den där slynan med tång?"</i>	<i>Це вони писали в інтернеті, що Майя «сама напросилася» і що Кевін точно не винен, бо «хто взагалі захоче до такої лярви простягати руки?»</i>	Лексичний (розмовна лексика)
57	<i>Försöker döda tanken som vägrar sluta banka i tinningarna.</i>	<i>Намагається вбити думку яка безнастанно гуляє йому в скронях.</i>	Лексичний (образна лексика)

58	<i>Lögner är enkla, sanning är svårt.</i>	<i>Брехня – це просто, а правда завжди складна.</i>	Лексичний (образна лексика - афористичність)
59	<i>– Men käften! Om du vill höra din dumglada blipp-blopp-musik kan du hämta en dator, fnyser Maya.</i>	<i>– Заткнися! Якщо хочеш слухати дебілувату бум-бам-музику, то ввімкни собі на комп'ютері, – пирхає Майя.</i>	Лексичний (розмовна лексика)
60	<i>En pojke, stjärnan i vår hockeyklubb, våldtog en flicka. Och vi gick vilse.</i>	<i>Один хлопець, зірка нашого хокейного клубу, зґвалтував дівчину. І ми збилися зі шляху.</i>	Парцеляція
61	<i>Några flickor kommer göra oss stolta, några pojkar kommer göra oss stora.</i>	<i>Будуть дівчата, завдяки яким ми відчуємо гордість, і будуть хлопці, які зроблять нас видатними.</i>	Синтаксичний паралелізм (часткова втрата його у перекладі)
62	<i>I drömmen dödar hon honom, varje natt.</i>	<i>Уві сні Майя вбиває його. Щоночі.</i>	Синтаксичний структура речень (розділення)
63	<i>Inte mycket. Bara allt. Bara exakt allt.</i>	<i>Та небагато – просто все. Саме так – усе.</i>	Синтаксичний структура речень (об'єднання)
64	<i>Att vara sportchef i en hockeyklubb är inte ett heltidsjobb. Det är tre.</i>	<i>Робота спортивного директора хокейного клубу – це не повний робочий день, а три робочі дні в одному.</i>	Синтаксичний структура речень (об'єднання)

65	<i>För var som helst är bättre än här. Ana tar inte med sig sitt gevär. Hon kommer ångra det.</i>	<i>Їм буде краще будь-де, тільки не тут. Ана залишає рушницю вдома. Про це вона ще пошкодує.</i>	Парцеляція
66	<i>Vinnare sätter sista skottet. Vinnare blandar inte ihop det som händer utanför isen med det som händer på den. Vinnare ber inte polisen slita lagets största stjärna av en buss på väg till den största matchen. Vinnare vet att vinst botar allt i den här kommunen, men andraplatser botar ingenting.</i>	<i>Переможець забиває останню шайбу. Переможець не плутає те, що відбувається поза льодом, з тим, що відбувається на арені. Переможець не просить поліцію витягнути з автобуса найбільшу зірку команди саме перед дорогою на найголовніший матч. Переможець знає: у цих краях виграти усьому зарадить, а з другого місця нічого не отримаєш.</i>	Синтаксичний паралелізм
67	<i>Du är ingen vinnare, Peter. För vinnare vinner.</i>	<i>З тебе, Петере, переможець ніякий. Переможці перемагають.</i>	Парцеляція
68	<i>Så Peter sköt. Och missade.</i>	<i>Петер ударив по шайбі. І не влучив.</i>	Парцеляція
69	<i>Har du sett en stad falla? Vår gjorde det.</i>	<i>Ви колись бачили падіння міста? З нашим це сталося.</i>	Стилістичний афористичність

70	<i>Ibland måste man kanske få leva för något för att överleva allt annat.</i>	<i>Часом мусиш мати заради чого жити, щоб пережити все інше.</i>	Стилістичний афористичність
71	<i>Ett samhälle är summan av våra val...</i>	<i>Суспільство – це сума наших рішень...</i>	Стилістичний афористичність
72	<i>En bil kommer köra för fort genom natten.</i>	<i>Одне авто занадто швидко промчить крізь ніч.</i>	Стилістичний недововленість
73	<i>Den är slut. De är vuxna nu.</i>	<i>Цьому настав край. Тепер вони вирости.</i>	Стилістичний афористичність
74	<i>Hon trodde bara aldrig att hon skulle behöva frukta det motsatta.</i>	<i>Але вона ніколи й подумати не могла, що боятися треба було протилежного.</i>	Стилістичний недововленість
75	<i>Och nu? Om de inte är vinnare, vad är de då?</i>	<i>А що тепер? Ким вони є, коли не перемогли?</i>	Стилістичний недововленість
76	<i>Skitsmart var det väl i alla fall inte.</i>	<i>Нічого розумного він не зробив.</i>	Лексичний (розмовна лексика)
77	<i>Den här historien handlar inte om den mannen. Du behöver alltså inte tänka på honom just nu. Ja, nu kan du förstås inte sluta tänka på honom, det är som att säga "tänk inte på kakor", nu tänker du på kakor.</i>	<i>Ця історія не про нього. І вам не потрібно зараз про нього думати. Ну звісно, тепер ви не перестаните про нього думати. Це те саме, що сказати «не думай про тістечка», і тоді вони не йтимуть вам з голови.</i>	Лексичний (лексичний повтор) + синтаксичний

78	<i>För tio år sedan stod en man på en bro... Du behöver bara veta att för tio år sedan stod en man på en bro.</i>	Десять років тому на мосту стояв один чоловік... Знати вам потрібно тільки те, що десять років тому на мосту стояв один чоловік.	Лексичний (лексичний повтор)
79	<i>"Okidock!" kvittrar mäklaren som om det vore ett ord.</i>	- Окі-докі!	Лексичний (розмовна лексика)
80	<i>Hej, du har kommit till Fastighetsmäklarbyrån Läget! Hur är LÄGET?"</i>	<i>Вітаю, ви зателефонували до агенції нерухомості "Як справи". То як ваші СПРАВИ?</i>	Лексико-стилістичний (каламбур)
81	<i>"Bara svara på frågan", ber han. Mäklaren nickar hurtigt och utbrister: "Läget?" "Bara svara på frågan sa jag!"</i>	- Просто дайте відповідь на запитання, каже він. Агентка жваво киває вигукуючу: - Як справи! - Просто відповідайте на запитання, я ж сказав!	Лексичний (лексичний повтор)
82	<i>...upprepar polisen med ett ansiktsuttryck vanligt hos vuxna män som en gång under sin barndom blev besvikna på livet och sedan aldrig riktigt kunde sluta vara det.</i>	...повторює поліціант з таким виразом обличчя, що буває властивий дорослим чоловікам, які ще в дитинстві розчарувалися в житті й відтоді так і не вийшло з того стану.	Лексичний (образна лексика)

83	<i>Ett bankrån. Ett gisslandrama. Ett pistolskott.</i>	<i>Пограбування банку. Захоплення заручників. Постріл.</i>	Синтаксичний (парцеляція)
84	<i>Där snubblade alltså rånaren in, flåsande och genomsvettig med pistolen i högsta hugg, och det var så det blev ett gisslandrama.</i>	<i>Туди й увалився грабіжник, задиханий і мокрий від поту, з піднятим пістолетом. І так почалося захоплення заручників.</i>	Синтаксичний структура речень (розділення)
85	<i>Det var meningen att det skulle bli ett bankrån. Men så kom det sig att allt gick en smula åt helvete, för ibland gör bankrån det.</i>	<i>Це мало бути пограбування банку. Але потім щось сталося, і все пішло під три чорти...</i>	
86	<i>Ja, nu kan du förstås inte sluta tänka på honom, det är som att säga "tänk inte på kakor", nu tänker du på kakor.</i>	<i>Ну звісно, тепер ви не перестанете про нього думати. Це те саме, що сказати «не думай про тістечка», і тоді вони не йтимуть вам із голови.</i>	Синтаксичний структура речень (розділення)
87	<i>Polisen ser ut att vara knappt tjugo år gammal men är förmodligen äldre, fastighetsmäklaren ser ut att vara en bit över fyrtio men är förmodligen yngre.</i>	<i>Поліціянтові заledве даси двадцять років, але він мав би бути старшим. Агентка на вигляд має більше сорока, але вона, мабуть, молодша.</i>	Синтаксичний паралелізм та розділення речень

88	- "Okej!" morrar polisen. - "Okej!" kvittrar mäklaren.	– Окей! – гарчить поліціант. – Окей! – цвірінькає агентка.	Синтаксичний паралелізм
89	"En dröm! ... Öppen planlösning! Generösa ljusinsläpp!"	– Це просто мрія! ... Відкрите планування! Прекрасне освітлення!	Парцеляція
90	Okej. En man stod på en bro. Tänk på det nu.	Що ж. На мосту стояв чоловік. Тепер можете про це думати.	Парцеляція
91	Så du hade försökt prata med honom, vinna hans förtroende, få honom att låta bli.	Тож ви намагалися б поговорити з тим чоловіком, здобути його довіру, змусити відмовитися від свого задуму.	Синтаксичний паралелізм
92	Det här är en historia om många saker, men allra mest om idioter.	У цій історії йтиметься про купу всього, та головним чином – про ідіотів.	Стилістичний іронія
93	Det ska därför sägas nu direkt att det alltid är väldigt enkelt att idiotförklara andra människor, men bara om man glömmer bort att det nästan alltid är idiotiskt svårt att vara människa.	Варто зразу сказати, що напрочуд легко називати інших людей ідіотами, але не слід забувати, що бути людиною – це, як правило, по-ідіотськи складне завдання.	Стилістичний іронія
94	Man ska ha ett jobb och någonstans att bo och en familj och man ska betala	Нам треба мати роботу, якесь житло, сім'ю, і сплачувати податки, і	Стилістичний іронія

	skatt och ha rena underkläder och komma ihåg lösenordet till sitt förbannade wi-fi.	міняти білизну, і пам'ятати пароль до свого клятого вайфаю.	
95	Ingen vet vart rånaren tog vägen.	Ніхто не знає, куди зник грабіжник.	Стилістичний не-домовленість
96	För tio år sedan stod en man på en bro. Den här historien handlar inte om den mannen.	Десять років тому на мосту стояв один чоловік. Ця історія не про нього.	Стилістичний не-домовленість
97	En del människor vill själva bestämma hur lyckliga de ska vara.	Є люди, які воліють самостійно вирішувати питання, що стосується щастя	Стилістичний афористичність
98	Öppen planlösning! Annars hade rånaren aldrig kunnat sikta på oss allihop samtidigt!	Відкрите планування! Якби не це, грабіжник ніколи не зміг би цілитися в усіх нас одночасно!	Стилістичний іронія
99	I slutet av sin karriär söker man en mening, i början av den söker man ett syfte.	Наприкінці кар'єри людина шукає сенс, на початку - ціль.	Стилістичний афористичність
100	Du kan få en sån där frappuccino eller vad det heter, jag har till och med köpt sån där sojamjölk, inte för att jag vill veta vem fasen de har mjölkat för att få ut den!	Можу робити тобі те фрапучино, чи як там воно називається, я навіть купив соєве молоко, от тільки цікаво, якого дідька для нього мушили здоїти!	Стилістичний іронія